



www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Vergilər Nazirliyi
23 nəfəri
həbs
etdirib
yazısı səh.15-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 aprel 2015-ci il Çərşənbə № 73 (6101) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Dollar qalxır: manat növbəti devalvasiyaya doğru...

MÜBADİLƏ SƏBƏBİ	ALIS	SATIS
103	1055	
11	120	
1142	117	
0145	0165	
6205	68	
033	044	

Ekspertlər xəbərdarlıq edir: manat ucuzlaşmada davam edəcək, milli valyutamız "üzən məzənəyə" keçsə...

yazısı səh.7-də

Sabir Rüstəmcanlı:

"Məmurlar övladlarına öz dilimizdən başqa, bütün dilləri öyrədirlər"

yazısı səh.6-da

AzTV-də bir neçə rəhbər işçi vəzifədən çıxarıldı

yazısı səh.4-də

Ağdamda tutulan erməni kəşfiyyatçısının məhkəməsi başladı

yazısı səh.13-də

Çinin iki nəhəng şirkətindən "Khazar Islands"a 12.5 milyardlıq yatırım planı

yazısı səh.6-da

Musavat bu gün mitinq üçün meriyaya müraciət göndərəcək

yazısı səh.8-də

"Motodrom"da evi dağıdılan sakinlər etiraza qalxdı

yazısı səh.12-də

Ərdoğanın kritik İran səfəri - "...qanı durduraq" - şərh

yazısı səh.8-də

Ali Məhkəmə sədrinin səlahiyyət müddəti bitir

yazısı səh.4-də

Narazı xalq mitinqlərə niyə çıxmır?

yazısı səh.10-da

Vəkillik fəaliyyəti: bizdə və Qərbdə

yazısı səh.15-də

Ermənistanda kütləvi həbslər başladı

yazısı səh.11-də

Rusiya təhlükəsi "Şərq Tərəfdaşlığı" planlarını dəyişir

BAKIDA AB İLƏ KRİTİK MÜZAKİRƏLƏR

BAŞLADI - YENƏ "MAYDAN" ...

Avropa Birliyinin komissarı Yohannes Hann Riqa sammitinə hazırlıqlar üçün hakimiyyətlə danışıqlara gəldi; Putinin "işğal siyahısında" olan Azərbaycanı qorumaq üçün AB ilə geniş əməkdaşlıq tələbi qoyulmayacaq, amma...



Beynəlxalq İdman Alyansından iqtidara çağırış

"Avropa Oyunları başlayana qədər Azərbaycan bütün siyasi məhbusları azad etməlidir" yazısı səh.6-da



İntiqam Əliyev:

"Cəzami verin, çıxım gedim..."

yazısı səh.3-də



Tural Mustafayevdən sensasion məktub

yazısı səh.4-də



Prezident ailəsi ilə Məkkədə namaz qıldı

yazısı səh.6-da

8 aprel 2015

İlham Əliyevin Səudiyyə Ərəbistanına səfəri başa çatdı



salıblar.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və onu müşayiət edən nümayəndə heyətinin Səudiyyə Ərəbistanı Krallığına səfəri başa çatıb.

APA-nın SPA agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, Azərbaycan nümayəndə heyəti Mədinə şəhərindən yola düşüb. Nümayəndə heyətini Şahzadə Məhəmməd bin Əbdüləziz və Mədinə şəhərinin rəhbəri şahzadə Feysal bin Salman bin Əbdüləziz və digər rəsmi şəxslər yola

Obama İrana görə İsrailə "yox" dedi



İranda İsrail dövlətini tanıması ilə bağlı təklif edir. Lakin Obama bu şərti rədd edib.

"Biz istəyirik ki, İranın nüvə silahı olmasın. Əgər İran Almaniya, İsveç, yaxud Fransa olsaydı, nüvə infrastrukturunu ilə bağlı danışıq fərqli olardı" - deyərək Obama bildirib.

MN "Qarabağdakı türk əsgərləri" iddiasına cavab verdi

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə tam əhatə olunaraq maddi, mənəvi və texniki cəhətdən hərtərəfli təmin olunub.

Müdafiə Nazirliyinin aprelin 7-də yaydığı və Azərbaycan ordusunun tərkibində Türkiyə hərbiçilərinin döyüşməsi iddiasına rəsmi aydınlıq gətirilən bəyanatında belə deyilir.

Bəyanatda daha sonra bildirilir: "Qondarma-separatçı rejimin "müdafiə naziri" Movses Akopyanın verdiyi məğlub xarakterli çıxışı, son zamanlar cəbhədə çoxlu sayda itkilərlə müşahidə olunan uğursuzluqlarının ört-basdır edilməsinə və ictimaiyyətin diqqətinin yayındırılmasına xidmət edən populist cəhddən başqa bir şey deyildir.

Müdafiə Nazirliyi rəsmi olaraq bildirir ki, düşməne qarşı döyüş əməliyyatlarında yüksək peşəkarlıq və döyüş qabiliyyətinə malik, eləcə də ən müasir silah və texnika ilə təmin edilmiş Azərbaycan hərbi qulluqçuları iştirak edir".

Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin idarələri ləğv edildi

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də struktur dəyişiklikləri edilib.

"Report"-un əldə etdiyi məlumata görə, Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə qurumun mənzil kommunal təsərrüfat idarələri (MMTI) ləğv edilib. Qərar əsasında ləğv edilən MMTI-lər Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin sərəncamına verilib.

Qeyd edək ki, MKTI-lərin ləğv olunması nəticəsində idarənin əməkdaşları işsiz qalıblar.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin İnzibati işlər və ictimaiyyətlə əlaqələr departamenti bu məsələni şərh edərək bildirib ki, həmin idarələr artıq qurumun balansında olmadığına görə əməkdaşları da işdən ayrılıblar: "Bəziləri imkan daxilində daxili yerlərdə yerləşdirilib. Amma digərləri kənar qalıb".

Məlumatla görə, MMTI-lərin ləğvi nəticəsində 30-dan çox işsiz qalıb.

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

AŞ PA həmməruzəçisinin Bakı səfəri təxirə salındı

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Azərbaycan üzrə həmməruzəçisi Pedro Aqramuntun Bakıya planlaşdırılan səfəri təxirə salınıb.

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə AŞ PA-nın rəsmi twitter sahifəsində məlumat yer alıb.

"AŞ PA həmməruzəçisi Pedro Aqramuntun aprelin 8-9-da Bakıya planlaşdırılan səfəri gözlənilməz hadisə üzündən təxirə salınıb", - deyərək məlumatda bildirilir.

Xatırladaq ki, P. Aqramuntun səfəri AŞ PA-nın İnsan haqları və hüquqi məsələlər üzrə Komitəsi adından hazırlayacağı "Azərbaycanın Avropa Şurasındakı sədrliyi: İnsan hüquqlarının



qorunması sahəsində nə kimi tədbirlər görülməlidir?" adlı hesabatla əlaqədar idi.

Səfər zamanı P. Aqramuntun ədliyyə naziri, baş proku-

ror, Ali Məhkəmənin sədri, Prezident Administrasiyasının rəhbərliyi və digər rəsmi şəxslərlə görüşləri planlaşdırılırdı.



İki AXCP fəalı həbs edilib

aprelin 6-da Xətai Rayon Məhkəməsi AXCP fəalı Türkel Əlisoy (Azertürk) İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 310-cu maddəsi (Polis işçisinin qanuni tələbinə qəsdən tabe olmama) ilə 15 sutka həbs verib. Bu barədə «Turan»-a Türkel Əlisoyun qardaşı Eltac Əlisoy bildirib.

Səbəylə Rayon Məhkəməsi isə eyni ittihamla AXCP Səbəylə təşkilatının sədri Sadif Qurbanova inzibati qaydada 25 sutka həbs verib. Bu barədə isə AXCP sədrinin müavini Gözəl Bayramlı facebook sahifəsində yazıb.

AXCP-dən verilən məlumata görə, partiyanın digər fəalı Elçin Həsənov Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə çağırılıb.

AXCP fəallarının həbsi və polisə çağırılması Milli Şura-nın aprelin 5-də "Talana son!" şüarı ilə keçirdiyi etiraz mitinqindən bir gün sonraya təsadüf edir.

Cəbhədə erməni baş gizir öldürüldü

Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, "Azərbaycan tərəfinin açdığı atəşlə" 43 yaşlı baş gizir Ayk Sərkisoviç Keşişoğlu öldürülüb.

Baş gizir Keşişoğlunun Ermənistan silahlı qüvvələrində xidmət etdiyi bildirilir, ancaq insidentin təmas xəttinin hansı istiqamətində baş verdiyi göstərilir.

Putindən sərt qərar

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) 22 yüksək çinli məmurunu işdən çıxarıb. ANS PRESS-in məlumatına görə, işdən çıxarılanların rütbəsi polkovnikdən general-polkovnikə qədər dəyişir.

Onların sırasında Rusiya FHN Moskva baş idarəsinin rəisi Aleksandr Yeliseyev və onun müavini Aleksandr Qavrilov da var.

Bundan başqa, FHN-in Uzaq Şərq, Şimali Qafqaz, Sibir, Şimali Qərb, Volqoboyu, Ural və Mərkəz regional mərkəzlərinin rəhbərləri də işdən çıxarılıb.

İşdən çıxarılanlar arasında FHN-in baş hərbi eksperti Eduard Çicikov da var.

"Qazprom" səhmlərini satışa çıxardı

"Qazprom" Almaniyanın "Verbundnetz Gas" (VNG) qazpaylayıcı şirkətindəki payını (səhmlərin 10.52%) satışa çıxarıb. ANS PRESS-in məlumatına görə, "Qazprom"dan jurnalistlərə bildirilib ki, şirkətin öz payını satmaq arzusu onun strateji tərəfdaşı olan "Wintershall Holding" şirkətinin VNG-dəki payını satması ilə bağlıdır.

VNG qazbölüşdürücü şirkətdir və yalnız Almaniya, Avstriya, İtaliya, Çexiyada, Slovakiya, Polşada qazın satışı ilə məşğul olur, həmçinin Norveçdə qazçıxarma üzrə layihələri reallaşdırır.

Bundan əvvəl "Qazprom" ilə "Wintershall Holding" birgə VNG-nin 26,31% səhm paketinə malik idilər. Lakin "Wintershall Holding" keçən ilin payızında öz payını satıb. Ona görə də "Qazprom" VNG şirkətindəki payını idarə etmək gücündə deyil.

Ekspertlərin fikrincə, VNG öz səhmini sataraq "Qazprom"u Avropa biznesindən təcridən uzaqlaşdırmaq strategiyasını reallaşdırmağa çalışır. Buna səbəb isə Ukrayna münaqişəsində Rusiyanın tutduğu mövqeyə görə Avropa İttifaqı ilə Moskva arasında yaranmış gərgin münasibətlər olub.

"Təyinat alana cansağlığı arzu edirəm..."

"Ümumiyyətlə, mən bu cür məsələləri şərh etmirəm". Bunu nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun qardaşı, Milli Məclisin deputatı Elton Məmmədov modern.az-a açıqlamasında deyib. Bu ilin fevralında "Azəryolservis" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin keçmiş sədri Cavid Qurbanovun "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyinatını Ziya Məmmədova qarşı atılmış adımı kimi dəyərləndirənlərə E. Məmmədov belə cavab verib:

"Bir halda ki, belə fikirlər səsləndirirlər, o zaman onlara qısa və lakonik cavab vermək istəyirəm: dövlət başçısının istənilən sərəncamına hər bir vətəndaş hüquqi-dünyəvi dövlət olan Azərbaycanda yaşayan insan kimi yaxşı baxmalıdır və müzakirə etməməlidir. Təyinat alana cansağlığı arzu edirəm. Allah cənab prezidentimizi bizə çox görməsin".

Tofiq Yaqubluya qəzet verilmir

Müsavət Partiyası "İsmayılı işi" adı altında 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilərək və 2 il 2 aydır qanunsuz həbsdə saxlanılan Müsavat Partiyası başqanının müavini Tofiq Yaqubluya qarşı rejimin təzyiqləri ilə bağlı bəyanat verib. Bəyanatda deyilir: "Abunə olduğu qəzetlərin Tofiq Yaqubluya verilməsinə qoyulan qanunsuz məhdudiyyətlər indi daha biabırçı şəkildə davam etdirilir.

Belə ki, "Yeni Müsavat" və "Azadlıq" qəzetləri T.Yaqubluya verilmədən öncə qanunsuz senzurdan keçirilir. Qəzet səhifələrində siyasi mövzulu yazılardan əksəriyyəti kəsilir. Qanunsuzluq bununla da bitmir, qayçılanmış qəzetlər ona verilmir. Yalnız CM-in ayırdığı otaqlardan birində qısa vaxt ərzində oxuyaraq otağı tərk etməsinə göstəriş verilir. Abunə olduğu mətbuat nüsxələrinin özündə saxlanmasına imkan verilmir.

Azərbaycan qanunları çərçivəsində nəşr edilən bu qəzetlərin T.Yaqubluya verilməməsi kobud qanun pozuntusu olmaqla bərabər, həm də verilən mənəvi işğencədir. Azərbaycan hakimiyyətinin T.Yaqublu ilə bağlı belə qeyri-humanist davranışı hiddət doğurur. Müsavat Partiyası tələb edir ki, hakimiyyət özünün qeyri-qanuni hərəkətlərindən əl çəkməli, Tofiq Yaqublunun mətbuatla tanış olmaqla və abunə olduğu qəzetləri tam şəkildə əldə etmək hüququnu dərhal təmin etməlidir".



Marşrut avtobuslarının qəzasında sürücü öldü

Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində iki marşrut avtobusu qəzaya düşüb.

Daxili İşlər Nazirliyindən verilən məlumata görə, hadisə aprelin 6-da saat 18 radələrində baş verib.

Bakı şəhər sakini Zakir Mirzəyev in idarə etdiyi "Mercedes" markalı mikroavtobus və Gürcüstan vətəndaşı Polad Quliyev in idarə etdiyi "Daewoo" markalı 194 sayılı xətt avtobusu toqquşub.

Bununla əlaqədar Z.Mirzəyev və P.Quliyev düşüb mübahisə edərkən Salyan rayon sakini Cahid Babayev idarə etdiyi "Daewoo" markalı 211 sayılı xətt avtobusu ilə hər iki sürücünü və onların idarə etdikləri avtomobilləri vurub. Nəticədə P.Quliyev xəstəxanaya aparılarkən yolda ölüb, Z.Mirzəyev və 6 sərnişini xəstəxanaya yerləşdirilib.



**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Allahdan yox, arvaddan qorxan

Yazar Aysel Əlizadənin "Qadın peyğəmbər" romanını oxuyub qurtardığım günü yadıma düşdü ki, bu gün dostlarımdan birinin doğum günüdür. Adı vaxt olsaydı həbsxanadaykən dostumun doğum günü yadıma düşməzdi. Məhz Aysel xanımın romanının adı və məgzi dostumun doğum gününü mənə xatırlatmışdı. Bunun necə baş verdiyini izah etmək üçün əhvalatı sizə danışmalıyam.

Üç dost arada bir Bakıxanov qəsəbəsindəki Mədəniyyət Sarayı ilə üzübüz çayxanada oturub dərldəşirdik. Aşağı Seyid Əhmədliyə olan dostum bir müddət Tacikistanda yaşamışdı deyə, xatirələrinin əksəriyyəti bu ölkə ilə bağlı olurdu. Onun tez-tez təkrarladığı bir söz vardı: "Mən Allahdan savayı heç nədən qorxmuram". Bir dəfə onun bu sözlərinin üstündə möhkəm mübahisəmiz düşdü. Dedim ki, çox şeydən qorxuram, təkə Allahdan qorxmuram. İlah etdim ki, timsahdan, pələngdən, hepatit virusundan, təyyarə qəzasından, terrorçudan, quldurdan, prokuror şəridən, seçki saxtakarlığından, hakim həyasızlığından, polis zopasından və s. bu kimi çoxlu şeylərdən qorxuram. Amma məhrəban, mərhəmətli, rəhmədil, alicənab, başışlayan və lütfkar Allahdan qorxmuram. Niyə qorxmalıyam axı? Dostum isə elə dediyini deyirdi.

Bir dəfə yenə də adəti üzrə Bakıxanov qəsəbəsindəki doğma çayxanamızda oturub söhbətəşirdik. Aşağı Seyid Əhmədliyə olan dostum futbol üzrə Azərbaycan milli komandasının növbəti dəfə böyük hesabla uduzmasının səbəblərini izah edirdi. Deyirdi ki, rəqib komandanın qolla nəticələnmiş dörd zərbəsi qapı çərçivəsinə tuş gəlməseydi və bizimkilərin 90 dəqiqə ərzində rəqibin qapısına tərəf vurdduğu yeganə zərbə yan xətdən çıxaraq tamaşaçıların üstünə yox, qapının doqquzluğuna tuş gəlsəydi bizim komanda udardı. Amma sif təsadüf nəticəsində bunlar baş vermədiyindən sevimli komandamız uduzdu. Yeni sadəcə olaraq, bəxt gətirməzliyi, vəssalam! Danışılan mövzuya zərər qəder dəxli olmadığı halda, birdən dostum yenə də Allahdan başqa heç nədən qorxmadığını deməyə başladı. Təbii ki, yenidən mübahisəmiz qızışdı. Dostum səsinin yoğun yerinə salıb, əlini ölçə-ölçə üstümə hücum çəkmişdi. Çayxanada bizdən başqalarının da olduğunu nəzərə alaraq, ondan bir az alçaqdan danışmağı xahiş edirdim, amma yenə də xeyri olmurdu. Dostum əməlli-başlı qızıışmışdı. Elə bu demdə onun telefonuna zəng gəldi. Displaydəki adı gören kimi dostum bir an içində səsinə kəsdi, üzünə hədsiz mülayimlik, hətta mən dəyərdim mütilik ifadəsi gəldi. Mənə elə gəldi ki, o "Yes" düyməsini qorxa-qorxa, həm də udquna-udquna basdı. Əslində mənə elə gəlməmişdi, həqiqətən də belə oldu. O, "əşidirəm" kəlməsini elə dedi ki, biz onu "qabağında ölüm, nə buyurursan" kimi eşitdik. Xəttin o başından ona nəse deyildi. Dostum başladı acizənə surətdə izah etməyə ki, səhər evdən çıxanda qapının ağzına qoyulmuş zibil torbalarının ikisini də götürüb, ancaq orada üçüncü olmayıb. Bu izahatın qabağında xəttin o başından 10-15 saniyə ərzində daha nələrsə deyildi. Dostumun bunun müqabilində cavabları "baş üstə", "bundan sonra daha diqqətli olaram", "bir də belə iş tutmaram" və s. şəklinde oldu. Yenidən danışmaq sırası əks tərəfə keçdi. Bu dəfə dostumun cavabları çox qısa və konkret olurdu: "Baş üstə", "çatdırdım", "verdim", "almışam", "götürmüşəm" və s. Ancaq xəttin o biri başından verilən sualın nə haqda olduğu dərhal başa düşdük. Çünki dostumuz bir az diksinən kimi oldu və bütün ölmüş əzizlərinin goruna, sonra da həyatda olanlarının canına and içdi ki, araq içmir, heç pivə də içməyib, zəng gələndə artıq o yerindən durub evə getmək üzrəymiş. Halbuki bayaqdan "hərəmizə yüz-yüz pis olmazdı" deyib, qonşuluqdakı kafeye işarə edirdi. Nəhayət, telefon danışığı bitdi. Amma onun rənginin özünə gəlməsi üçün bir az gözləməli olduq. O, bir-iki rəbitəsiz və dexilsiz söz mızıldandı və saatına baxdı. Guya ki, ertədən planlaşdırdığı bir şey qəfil yadına düşdü və dedi ki, görəcəyi vacib iş var, təcili getməlidir. Əlbəttə ki, biz bunun yalan olduğunu başa düşdük. Sadəcə olaraq, bayaq telefondan deyilmişdi ki, tez evə gəl. Dostum içdiyimiz çayların pulunu verib (insafən əliaçıqlığına söz ola bilməz) bizimlə sağollaşib düz çayxananın yanında dayanmış taksiyə minib getdi. Gedəndən sonra o biri dostum dedi ki, siz mübahisə edəndə sənin tərəfindəydim, ancaq indi onun tərəfindəyəm. Onun danışdıqları doğrudur, o, həqiqətən də Allahdan başqa heç nədən qorxmur. Sadəcə olaraq, onun Allahı evdəki "qəməndiridir". Yeni qadın Allah.

□ Tofiq YAQUBLU

Aprelin 7-də Ağır Cinayətlər Məhkəməsində həbsdəki Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin (HMC) sədri İntiqam Əliyevin məhkəməsi davam etdi. Əvvəlki proseslərdə olduğu kimi, çoxlu sayda insan yenə də hüquq müdafiəçisinə dəstək olmaq üçün məhkəmədə iştirak edirdi.

Rasim Sadiqovun sədrlik etdiyi proses 14:00-da sonuncu şahid Gülyanaq Həbibovanın ifadəsi ilə başladı: "2014-cü il fevralın 1-dən HMC-də mühasib işləmişəm. 3 ay işlədiyim dövrdə əmək haqqımı almışam. Üzərimə düşən işləri yerinə yetirmişəm. Əmək müqavilələri və cədvəlləri hazırlayırdım. Sənədlər seyfə saxlanılırdı. Açar bizdə olmayıb. Hansı layihələrdə iştirak etdiyimi xatırlamıram. Çünki layihələrin əksəriyyəti mənim dövrümə düşməyib. Mənə çatacaq məbləği almışam. Maliyyə hesabı da hazırlayırdım. İşlədiyim müddətdə donor təşkilatlarının heç bir narazılığı olmayıb".

Dövlət ittihamçısı şahidə suallar verdi. Onun təkidlə şahiddən hansı layihələrdə iştirakını soruşması İntiqam Əliyevin etirazına səbəb oldu: "Nə üçün insanlara təzyiq edirsiniz? Əvvəlki mühasib (Gülşən Orucova) "xatırlamıram" deyəndə üstündən keçirdiniz. Amma indi şahiddən nə-



sə söz qoparmağa can atırsınız".

Şahidin ifadəsindən sonra prokuror vəsatətinin olduğunu bildirdi. O, vaxtilə İ.Əliyevin vəkilləri olmuş və sonra işlərdən uzaqlaşdırılmış Adil İsmayılov, Anar Qasımlı, Əlayif Həsənov və Fariz Namazlının məhkəmədə şahid qismində ifadə vermələri ilə bağlı vəsatət qaldırdı.

Prokurorun vəsatəti təqsirləndirilən şəxsin etirazına səbəb oldu. O, əvvəlki proseslərin birində qaldırıldıqları vəsatət əsasında bu şəxslərin adlarının şahidlər siyahısından çıxarıldığını qeyd etdi. İ.Əliyev vəsatətin məhkəməni uzatmaq məqsədilə verildiyini elan etdi: "Məhkəmə bilərəkdən uzadılır. Bunun üçün tez-tez təxirə salınır. Prokurorun indiki vəsatəti də bunu sübut edir. Hər prosesi təxirə salmaq üçün müxtəlif bəhanələr gətirirsiniz. Əlavə şahid qismində əvvəllər müdafiəçim olmuş şəxslərin indi ifadə vermək üçün çağırılma-



"Cəzami verin, çixım gedim.."

İntiqam Əliyev məhkəmə prosesinin uzadılmasına etiraz etdi

sının nə mənası var? Onlar prinsipial olduqlarına görə işdən uzaqlaşdırıldılar. Sonuncu dəfə mənə qarşı olan qanunsuzluğa etiraz etdilər. Müstəntiq açıq şəkildə dedi ki, "sabah görürsüz". Səhəri gün onlar məni müdafiə etməkdən uzaqlaşdırıldılar. Bilirəm, sözlərim sizə xoş gəlmir. Amma deməliyəm".

İ.Əliyev də vəsatətə münasibət bildirdi: "Prokuror deyir ki, onların ifadələri aydınlaşdırılmayıb. Bu, sadəcə, prosesin uzadılması ilə bağlıdır. Özümə görə yox, zaldakı iştirakçılar üçün çox narahatam. Çünki bütün məhkəmələrə gəlirlər. Bir şahiddən yeni bir şahid çıxır. HMC-də yüzlərlə insan işləyib. İndi onların hamısı burada ifadə verməlidir? Xahiş edirəm ki, tezliklə məhkəməni yekunlaşdırın. Cəzami verin, mən də ev-əşiyimə gedim".

Təqsirləndirilən şəxsin "ev-əşiyimə gedim" sözləri zalda gülüş və alqışlarla qarşılandı. O, fikirlərinə belə aydınlıq gətirdi: "Təbii ki, ev-əşiyimə gedim deyəndə, özümün evimi nəzərdə tutmuram. O qədər də sadələhv deyiləm. Azərbaycanda olan məhkəmə sistemi hər kəsə bəllidir. Həbsxanalar dəyərli insanların evlərinə çevrilib. Mən də onların yanına getmək istəyirəm".

Hakimlərin müşavirəsindən sonra prokurorun vəsatəti rədd edildi.



Müdafiə tərəfinin vəkili Şəhla Hübətəva ödəniş tapşırıqlarını icra edən bank əməkdaşlarının dindirilməsi ilə bağlı vəsatət qaldırdı.

Prokuror vəsatətin əleyhinə çıxış etdi: "Heç bir zərurət görmürəm. Çünki o şəxslər öz işlərini icra ediblər. Təmin edil-

məməsini xahiş edirəm. Müdafiə tərəfi də məhkəmənin uzadılmasını istəmir. Bank əməkdaşlarının ifadəsi isə prosesin uzanmasına səbəb olacaq".

Hakimlərin kiçik müşavirəsindən sonra vəsatət təmin edildi.

Prosesdə zərərçəkmiş qismində iştirak edən HMC-nin hüquqşünası işlə-

miş Sadiq Bağirov xəttşünaslıq ekspertizasının təyini edilməsi barədə vəsatət verdi: "Zərərçəkmiş kimi tanınmağıma səbəb 2010-cu ildə adıma maaş yazıldığı, lakin almamağımdır. 1200 manat məbləğdir. İntiqam müəllim məhkəmədə israrla bildirdi ki, imzalar ona məxsus deyil. Bu baxımdan ekspertiza təyini olunmalı, hər şey aydınlaşdırılmalıdır. Yalnız bundan sonra İntiqam müəllimin üzərindən təqsirləndirilən şəxs, mənəndə isə zərərçəkmiş statusu götürülürdü".

Prokuror müdafiə tərəfinin bununla bağlı vəsatətinin olduğunu bildirərək, baxılmamış saxlanılması təklifini verdi.

Prokurorun vəsatətinin baxılmamış saxlanılması fikri İntiqam Əliyevdə etiraz doğurdu: "Əvvəlki proseslərdə bununla bağlı vəsatət verdik və təmin olunmasını xahiş etdik. İndi nə mənası var? Bir ekspertizanın cavabı 2-3 ay uzana bilər. Bu da prosesin uzanması deməkdir. Vəsatətin baxılmasını niyə sonraya saxlayacaq? Olmaz belə. Açıqca proses uzadılır".

Bundan sonra hakimlər müşavirəyə getdilər. 5 dəqiqəlik müşavirədən qayıdan məhkəmə heyəti vəsatətin təmin edilmədiyini və növbəti prosesin 14 aprel saat 14:00-a təxirə salındığını elan etdi.

□ Cavanşir ABBASLI
Fotolar müəllifindir

Aprelin 7-də AzadlıqRadiosunun əməkdaşı Xədicə İsmayılın həbsinə səbəb olan jurnalist Tural Mustafayev "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı ilə əlaqə saxlayıb. Sosial şəbəkədə T.Mustafayevə məxsus olduğu bilinən profil vasitəsilə əməkdaşımızla yazışan T.Mustafayev 7.04.2015 tarixində respublikanın baş prokuroru Zakir Qaralova məktub yazdığını xəbər verib.

Məktubun, konvertin surətini sübut üçün əməkdaşımıza yollayan Tural Mustafayev bildirib ki, onun yeganə məqsədi Xədicə İsmayılbağlı şikayətini geri götürməkdir. Məktubu nəzərinizə çatdırırıq:

"Cənab baş prokuror Zakir Qaralov. Yazıb sizdən xahiş edirəm ki, 25 noyabr 2014-cü ildə ərizə yazaraq Xədicə İsmayılovdan şikayət etmişdim. İndi mən Xədicə İsmayılova Rövşən qızından şikayətçi deyiləm, səmi mi olaraq barışmaq istəyirəm. Şikayətçi olmağım həmin vaxtlar psixoloji durumunda problemlər, keçirdiyim əsəb gərginliyi ilə bağlı olub. Hazırda özümü sağlam hiss edirəm. Ərizəmi özüm, heç bir təsir olmadan yazıram.

Cənab baş prokuror, 26 noyabr 2014-cü ildə, yeni şikayət ərizəmi yazandan bir gün sonra mənim ölkədən çıxışma qadağa qoyulub. Xahiş edirəm, mənim ölkədən çıxışma qoyulan qadağa da götürülsün".

Tural Mustafayev eyni zamanda əməkdaşımıza bil-

"Xədicə İsmayılbağlı barışmaq istəyirəm..."

Tural Mustafayevdən sensasion məktub; jurnalistin həbsinə səbəb olan gənc baş prokurora məktubunda nələr yazıb?



Tural Mustafayev

dirib ki, bu məktubdan sonra ona qarşı təzyiq olacağını istisna etmir. Onun yazdığına görə, həbs və ya oğurlanma variantlarından biridir. Bu səbəbdən də jurnalist onu nəzarətdə saxlamağımızı, ailə üzvləri ilə əlaqə saxlayıb, durumundan xəbərdar olmağımızı xahiş etdi.

"Yeni Müsavat" isə öz növbəsində bildirir ki, yazışmanı həyata keçirən şəxsin T.Mustafayev olması barədə dəqiq bilgimiz yoxdur. Bu, jurnalistin profilini ələ keçirmiş şəxslər tərəfindən də yazılmış ola bilər. Məktub-

bun sonunda T.Mustafayevin imzasının olması şübhələri azaltsa da, tam əmin olmağımız üçün yetərli deyil. Bütün hallarda bu məktubun izi ilə növbəti günlərdə Respublika Prokurorluğu və vəkillərlə əlaqə saxlayıb, təfərrüatları öyrənməyə çalışacağıq.

Xatırladaq ki, Tural Mustafayev dekabrın 27-si səhər saat 11 radələrində özünün facebook səhifəsində Xədicə İsmayılbağlı qarşı ərizəsini geri götürmək istədiyini və bu səbəbdən təcili vəkil axtardığı haqda qeyd paylaşmışdı.

Bundan təxminən yarım saat sonra Tural Mustafayev yenə də öz səhifəsində belə bir qeyd paylaştı: "Artıq sahə müvəkkili məni axtarır. Atama zəng olunmuşdu. Evdə olduğumu bilirlər. İndilərdə gələrlər".

Bu qeydindən 5 dəqiqə sonra isə o yazdı: "Saxlanıldım!!!"

Tural Mustafayev saxlanılmamışdan əvvəl "Meydan TV"yə açıqlama verərək, şikayətini geri götürmək istəyi barədə facebook-da yazdıqlarını bir daha təsdiqləmişdi: "Xədicə İsmayılbağlı qarşı verdiyim ərizəni geri çəkirim və barışığa gedirəm. Müstəqil vəkil axtarıram. Ola bilsin, ərizəmi geri götürəndən sonra özümü həbs etsinlər. Həbsim problem deyil. Sadəcə, vaxt tapıb ərizəmi geri götürmək istəyirəm".

Tural Mustafayev onu da bildirmişdi ki, xaricə getmək istəsə də, onu ölkədən buraxmayıblar. İddasına görə, Qəbələdəki hava limanında onu saxlayaraq, geri qaytarıblar. Tural Mustafayevin sözlərinə görə, noyabrın



AzTV-də bir neçə rəhbər işçi vəzifədən çıxarıldı

AzTV-də ixtisarlardan davam edir. Sivil.az-ın məlumatına görə, bu barədə telekanalın keçmiş əməkdaşı Kamal Almuradlı məlumat verib:

"Televiziyanın bədii rəhbəri Etibar Babayev, televiziya tanınmış rejissor Elnur Məmmədov və "Səhər" musiqili informasiya proqramının baş rejissoru Rəsul Ələkbərov işdən kənarlaşdırılıb. Bu hadisənin nə üçün baş verdiyi hələ ki məlum deyil. Bu şəxslər televiziya ən çox maaş alan işçilərdir. Birdən-birə televiziya bu üç önəmli şəxsin çıxarılması sübut edir ki, AzTV-də ciddi problemlər var. Problemlərin kökündə isə zəif idarəetmə durur. Əgər belə davam edərsə, yaxın zamanda televiziya ciddi narazılıqlar ordusunun yaranacağı şübhəsizdir. Artıq bunun ilkin fəsadları özünü büruzə verir".

Ancaq bəzi məlumatlarda bu şəxslərin öz ərizəsi ilə işdən ayrıldığını bildirilir.

Redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, yaxın günlərdə bu ixtisarlardan sayı artacaq. Məqsəd hökumət mediasında olan, çox ciddi paraların xərcləndiyi kadrların kənarlaşdırılmasıdır. Buna "kəmərlənmə" əməliyyatı da deyilir ki, son sürətin davam edəcəyi gözlənilir.

□ **SEVİNC**

26-dan onun ölkədən çıxışına qadağa qoyulubmuş.

"Yeni Müsavat" diqqətə çatdırır ki, dünənki məktub T.Mustafayevin dekabrın 27-dən sonra yazdığı ilk məktubdur. Gənc həmin tarixdən bəri üzə çıxmır, mediaya açıqlama vermirdi.

Xatırladaq ki, Xədicə İsmayıl dekabrın 5-də həbs

olunub. Səbəylə Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə onun barəsində ilkin istintaq dövrü üçün 2 aylıq həbs-qətimkan təciri seçilib. CM-in 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə ittiham olunan Xədicə İsmayıl Tural Mustafayevi intihara vadar etməkdə təqsirləndirilir.

□ **"Yeni Müsavat"**

Ramiz Rzayevin səlahiyyət müddəti bitir

Ali Məhkəmə sədri vəzifəsinə təqdimatı hazırlananların kimliyi bilindi

Aprelin 19-da Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevin səlahiyyət müddəti başa çatır. Bu ərafədə R.Rzayevə sədr kimi yenidən etimad göstəriləcəyi mövzusu aktuallaşıb. Belə məlumatlar var ki, hakimiyyətdaxili qrupların hər biri bu posta öz namizədini götürmək üçün hərəkətə keçib. Ali Məhkəmənin sədri postu bu və ya digər qrupu gücləndirə bilər deyər, tərəflərin hər biri öz namizədinin bu posta təyin olunmasında maraqlıdır. Redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, Ali Məhkəmənin sədri postuna Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin sədri İman Nağıyevin, parlamentin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin rəhbəri Əli Hüseynlinin, Milli Məclis Aparatının Dövlət quruculuğu üzrə qanunvericilik şöbəsinin müdiri Lətif Hüseynovun təqdimatları hazırlanıb. Hələlik sədr kimi təyin olunacağı ilə bağlı hər hansı razılaşma yoxdur.

Strateq.az yazır ki, Əli Hüseynli və Lətif Hüseynov Qərb institutlarında peşəkar hüquqçu kimi qəbul edirlər. İman Nağıyevi isə dəyişikliklər üçün münasib fiqur saymırlar. Çünki İman Nağıyevi-

vin sədrliyi dönəmində Bakı Apelyasiya Məhkəməsi sifarişli və qanunsuz hökmlər çıxaran bir quruma çevrilib. Ramiz Rzayevi dəyişməkdə məqsəd məhkəmə sisteminin nüfuzunu qaldırmaqdır-



Ramiz Rzayev

sa, bu proses İman Nağıyev tipli fiqurlarla aparıla bilməz. Ancaq şübhəsiz ki, İman Nağıyevi hakimiyyət içərisində çox nüfuzlu məmurlar, hətta oliqarxlar müdafiə edir və onun ölkə rəhbərliyinə müs-

bət təqdimatının verilməsi mümkündür. Buna baxmayaraq, son və qəti sözü prezident deyəcək. Bu bir həqiqətdir ki, o, belə situasiyalarda əvvəlcədən özünü irəli atan, şadyanalıq edən çox-

larını gözlənilməz qərarları ilə məyus edib. Sayt bu baxımdan İman Nağıyevin məyusluq sırasına qoşulanlardan ola biləcəyini də yazır. Vəkil Aslan İsmayılov mətbuata açıqlamasında R.Rzayevin idarəçiliyini tənqid edib, onun fəaliyyətini Ali Məhkəmənin sabiq sədri Südabə Həsənova dönəmi ilə müqayisə edib: "Ramiz Rzayevin əməllərini görəndə Südabə Həsənovanın dünyasını dəyişənlərinə rəhmət oxuyuram. Çünki Südabə Həsənova Ramiz Rzayevin bu günə qədərki qanunsuzluqlarını etməyib. Ramiz Rzayev qədər pis işləyən ikinci bir Ali Məhkəmə sədri görməmişəm. Mənim ən çox tənqid etdiyim Südabə Həsənova olsa da, o heç vaxt Ramiz Rzayevin yol verdiyi qanun pozuntularını etməyib. Hər şey müqayisədə bəlli olur, Südabə Həsənova Ramiz Rzayevdən qat-qat ədalətli olub. Rzayevin yol verdiyi ədalətsizliklər isə olduqca çoxdur".

Yada salmaq ki, Ramiz Rzayev hazırda tutduğu posta ilk dəfə 2005-ci ilin aprelində təyinat alıb. Buna qədər o, baş prokurorun 1-ci müavini olub. Ali Məhkəmənin sədri kimi 2010-cu ilin aprelində ona yənidən etimad göstərilib. 1953-cü il fevralın 25-də Xudat şəhərində anadan olan R.Rzayevin valideynləri Naxçıvanın Nəhrəm rayonundadırlar. R.Rzayev 1977-ci ildə indiki Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsini bitirib. Nərimanov Rayon Prokurorluğunda müstəntiq, Bakı Şəhər Prokurorluğunun İstintaq İdarəsində baş müstəntiq, baş prokuror yanında xüsusi mühüm işlər üzrə müstəntiq, xüsusi mühüm işlər üzrə istintaq şöbəsinin böyük prokuroru vəzifələrində çalışıb. Dəvəçi və Beyləqan rayonlarının prokuroru, Azərbaycan Respublikasının hərbi prokuroru olub. Prokurorluqdakı son iş yeri baş prokurorun birinci müavini olub.

□ **E.HÜSEYNOV**

Rusiya təhlükəsi "Şərqi Tərəfdaşlığı" planlarını dəyişir

Avropa Birliyinin Avropa qonşuluğu siyasəti və genişlənmə üzrə komissarı Yohannes Hann aprelin 7-də Bakıya gəlib. Aprelin 9-dək davam edən səfər zamanı əsas müzakirə mövzusu "Şərqi Tərəfdaşlığı" üzrə gələcək ay keçiriləcək Riqa sammitinə hazırlıqlardır. Xatırladaq ki, bu, Yohannes Hannın Avropa Birliyi komissarı vəzifəsinə təyin olunmasından sonra Bakıya ilk səfəridir.

Yohannes Hann



Bakıda AB ilə kritik müzakirələr

başladı-yenə "Maydan" ...

Avropa Birliyinin komissarı Yohannes Hann Riqa sammitinə hazırlıqlar üçün hakimiyyətlə danışıqlara gəldi; Putinin "işğal siyahısında" olan Azərbaycanı qorumaq üçün AB ilə geniş əməkdaşlıq tələbi qoyulmayacaq, amma...

"Şərqi Tərəfdaşlığı" ölkələrinin may ayının 21 və 22-də Riqa qada keçiriləcək sammiti Avropa Birliyi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Son bir il ərzində "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində Avropa Birliyinin əməkdaşlıq etdiyi altı ölkə ilə -Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan, Moldova, Ukrayna və Belarusla daha sıx münasibətləri nəzərdə tutsa da, Rusiyanın ciddi müqaviməti nəticəsində bu proqramın reallaşması yubanır.

Vilnüs sammitindən keçən müddətdə (2013-cü ilin noyabr ayının 28-29-u) Ukrayna Rusiya ilə müharibəyə cəlb edilib, Kırım ilhaq edilib, ölkənin şərq vilayətləri isə Kiyevin nəzarətindən çıxarılıb. Assosiativ sazişi imzalayan Gürcüstan və Moldova isə "gözüçümüş qardaşından" ibrət götürərək Rusiya ilə münasibətlərdə korrekt davranmağa çalışır, Avropa Birliyi ilə münasibətlərdə Kremli qıcıqlandıracaq xüsusi yaxınlaşmaya meyl etmir. Gözlənilir ki, Riqa sammitdə assosiativ sazişi imzalayan ölkələrin vətəndaşlarının Avropa Birliyinin Şengen zonasında sərbəst hərəkət etməsi məsələsində irəliləyiş əldə olunsun. Qeyd edək ki, Moldova vətəndaşları artıq ötən ildən bu imtiyazdan istifadə edir. Avropa Birliyindəki mənbələr Ukrayna vətəndaşlarının Şengen ölkələrinə vizasız səyahəti məsələsinin bu sammitdə həllini tapmayacağını, Gürcüstanın şansının isə 50/50-yə olduğunu bildirirlər. Amma həm Gürcüstan, həm də Ukraynanın dövlət rəhbərləri Riqa qada bu sənədin imzalanacağına ümid edirlər.

Avropa Birliyinin liderləri Riqa sammitində "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramına daxil ölkələrə çətin ki, yeni daha dərin əməkdaşlıq təklifləri versinlər. Bildirilir ki, Avropa Birliyi Azərbaycan, Ermənistan və Belarus kimi həmin sazişləri imzalamamış ölkələrlə əməkdaşlığın genişləndirilməsini nəzərdə tutur, amma hələki sənədlərin layihəsinin təfərrüatlarını açıqlamır. Konkret olaraq Azərbaycana gəldikdə, Brüssel Bakı ilə hər iki tərəfi qane edəcək ortaq mövqeni əldə etməyə çalışır: "Azərbaycanla Avropa Birliyi arasında birgə hava məkanının yaradılması məsələsinə Riqa sammitində toxunmaq istəyirik". Bunu Avropa Birliyinin Bakı ofisinin rəhbəri Malena Mard bugünərdə mətbuata verdiyi açıqlamada deyib. "Məsələ ilə bağlı danışıqların nəticəsi Riqa qada bilinəcək. Lakin ötən il aviasiya sahəsində konkret danışıqlar aparılmayıb. Azərbaycan tərəfi istəyərsə, bu il danışıqları yenidən başlaya bilərik" deyərək, diplomat qeyd edib.



Belarus və Ermənistan Rusiya ilə sıx şəkildə bağlı olduğundan, Avropa Birliyinin müstəqil və balanslı siyasət tərəfdarı olan Azərbaycanla münasibətləri daha yüksək inkişaf səviyyəsinə qaldırılmasına böyük diqqət ayırmasının səbəbi aydındır. Amma Vilnüs sammitindən ötən müddətdə Azərbaycanın da daxil olduğu region əsl savaşı meydanına çevrilib. Dünya ilə qarşıdurmaya gedən Rusiya Ermənistanı öz vassalı səviyyəsinə salıb, Ukraynanın ərazi bütövlüyünü pozub, Gürcüstanda qərbpərəst qüvvələr sıxışdırılıb, Qarabağda isə müharibə riski artıb.

Azərbaycan hakimiyyətinin bu vaxta qədərki mövqeyi Avro-

pa Birliyi ilə münasibətləri enerji məsələləri ilə məhdudlaşdırmaq olub. Rəsmi Bakı Avropa Birliyi ilə münasibətlərdə ikitərəfli əməkdaşlığa tərəfdardır və bu mövqeyində israrlıdır. Amma Brüsseldə ehtiyatlı olsa da hesab edirlər ki, Azərbaycanla münasibətlər daha geniş və yalnız enerji məsələləri ilə məhdudlaşmayan əməkdaşlıq olmalıdır. Mümkündür ki, Avropa Birliyi rəsmisinin Bakı səfərində bu istiqamətdə də krtitik danışıqlar olsun. Amma ekspertlər güman edir ki, dünyadakı indiki reallıqlar Avropa Birliyini daha ehtiyatlı mövqəyə sərgiləməyə sövq edir. Avropa onun Rusiyanın "qaz turbasından" asılılığını azaldacaq TANAP layihəsinə

ciddi dəstək verir və bu layihədə əsas oyunçulardan biri Azərbaycanıdır. Azərbaycanın Avropa Birliyi ilə hansısa sənədi imzalamıqla Rusiyanın təzyiqləri ilə üz-üzə qoymaqda maraqlı ola bilməz.

Belə xəbərlər var ki, "Maydan"dan dər çıxaran Avropa Birliyinin Riqa sammitində Azərbaycanla bağlı xüsusi tələbləri olmayacaq. Çünki Avropa Birliyi hazırkı şərtlər daxilində Ukraynanı belə Rusiyanın qəzəbli pəncəsindən xilas edə bilmir. Avropa Birliyi indi Avropa məkanına yeni qədəmlərini qoymağa hazırlaşan Moldavanın da Ukraynanın taleyini yaşayacağından çox narahatdır. Putinin "işğal siyahısında" tez-tez Azərbaycanın da adı da çəkilir ki, bu fikirlər daha çox Qərb politoloqlarının dilindən eşidilir. Bu səbəblərdən "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramında Azərbaycanın üzərinə qoyulması öhdəliklərin əksəriyyəti böyük ehtimalla Riqa qada olmayacaq. Azərbaycanın Riqa sammitində seçim qarşısında qalacağı, bunun son şans olduğu barədə iddialar real görünür. Çünki Avropa Birliyi rəsmi Bakının bu sazişə imza atmadığına görə qıcıqlanmır. Hələ ki...

☐ Xəbər xidməti



Azərbaycanlıları Suriyaya aparan üç səbəb

Maddi ehtiyac, dini savadsızlıq və yanlış təbliğat...

Suriyada iki ildir başlamış müharibədə azərbaycanlıların da iştirakı hər kəsə məlumdur. Hər keçən gün Suriyada ya öldürülən, ya əsir götürülən, ya da döyüşlərdə iştirakçı olduğu Azərbaycanlı hərbçilərin barədə xəbərlər alırıq.

Hazırda Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Suriyada döyüşlərdə iştirak edən 26 nəfərin məhkəməsinin keçirilməsi deyilənə sübutdur. Acınacaqlı fakt ki, Suriyaya təkə kişilər deyil, qadınlar da gedir.

Qarabağ problemi olan ölkədə vətəndaşların din pərdəsi altında Suriyada "cihada" qoşulması ciddi suallar doğurur. Doğrudur, bu şəxslərə haqq qazandıranlar da var.

Politoloq Natiq Miri hesab edir ki, baş verənlərin kökündə tək bir səbəb dayanmır: "Bu problem bir səbəb deyil, səbəblər toplusundan ibarətdir. Bu, təkə Azərbaycan cəmiyyəti üçün problem deyil. Bunların əsas səbəbi sosial problemlərdir. İnsanların kütləvi şəkildə işsizlik və maddi durumdan əziyyət çəkmələri onları könüllü ölümə sürükləyir. Bu hal Azərbaycanda da var".

Politoloq dini savadsızlığın da bu cür problemlərə yol açdığını söylədi: "Başqa bir problem təbii ki, dini savadsızlıqla bağlıdır. Bildiyimiz kimi, İslam dininin təbliği ilə bağlı ciddi problemlər var. Dini insanlara doğru çatdırın bir sistem mövcud deyil. Təbii ki, bu problemlərin kökündə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də durur. Həqiqi İslamın nədən ibarət olduğunu insanlara anlama bilmirlər. Yalançı cihad yolu ilə insanları yoldan çıxara bilirlər. Əgər həqiqətən də Azərbaycanda kimsə zalıma qarşı cihad istəyərsə, 20% torpağımızın işğal olunmasını unutmamalıdır. Torpaqlarımız ermənilərin işğalı altında qalmaqda davam edir. Əsl cihad, haqq uğrunda, zülmə dirənmiş Qarabağda göstərilməlidir. İnsanlara bunlar təbliğ olunmalıdır. İnsanlarda mənəvi, əxlaqi mənada ciddi aşınmalar da mövcuddur. Azərbaycanda bir qəhrəmanlıq hadisəsi bütün toplumu hərəkətə gətirdi. Mübariz İbrahimov nəzərdə tutulmuş, gənclik və orduda Mübarizə oxşamaq istəyənlərin sayı yüzlərlə deyil, minlərlə artıb. Belə hadisələr insanlara örnək olaraq, göstərmək lazımdır. Biz də bu sistem işləmir".

Natiq Miri deyib ki, Suriyaya gedənləri həm də aldadırlar: "İnsanlara yalançı maddi vədlər verilir. Bu da insanları aldadır. Bunun qarşısının alınması yolları var. Kimlərsə həbs etməklə, proseslərin qarşısını almaq mümkün deyil. Bu səbəbləri doğuran problemlər aradan qaldırılmalıdır. İnsanları həbsxanalara doldurmaq çıxış yolu deyil. Əgər belə mümkün olarsa, Avropadan İŞİD-ə qoşulanların qarşısı alınard".

☐ Cavanshir ABBASLI

Avropa Şurası baş katibinin xüsusi nümayəndəsi Bakıya gəlir

Avropa Şurası (AŞ) baş katibi Tyorbyorn Yaqlandın xüsusi nümayəndəsi, AŞ-nin siyasi işlər üzrə şöbə müdiri Aleksander Gessel aprelin 8-də Azərbaycana səfər edəcək.

Bu barədə APA-ya açıqlamasında Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqları Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğlu söyləyib.

Səfər 2 gün davam edəcək. A. Gessel Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin və Avropa Şurasının baş katibi Tyorbyorn Yaqlandın təşəbbüsü ilə fəaliyyətini bərpa edən İnsan Hüquqları üzrə Birləşmiş Qrupda təmsil olunur.

İnsan Hüquqları üzrə Birləşmiş Qrupda təmsil olunan N. Cəfəroğlu Aleksander Gesselin səfəri ilə əlaqədar İnsan Hüquqları üzrə Birləşmiş Qrupun iclasının keçirilib-keçirilməyəcəyi barədə məlumatı olmadığını bildirib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin və hakimiyyətinin nümayəndələrindən ibarət İnsan Hüquqları üzrə Birləşmiş Qrup

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin və Avropa Şurasının baş katibi Tyorbyorn Yaqlandın təşəbbüsü ilə fəaliyyətini bərpa edərək, 2014-cü il oktyabrın 22-də ilk iclasını keçirib.

İşçi Qrupun həmsədrləri Prezident Administrasiyası Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Fuad Ələsgərov və Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov, katibiyə isə hüquq müdafiəçiləri Səadət Bənəniyarlı və Sahib Məmmədov seçiliblər.



Aleksander Gessel



Prezident ailəsi ilə Məkkədə namaz qıldı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri İslam dünyasının əsas müqəddəs şəhəri Məkkədə Ümrə ziyarətində olublar. Azər-TAc xəbər verir ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri xüsusi libas geyinərək Əl-Həram məscidinə gəliblər.



Ziyarətgahın rəhbərləri dövlət başçısını mehribanlıqla qarşılayıblar. Azərbaycan prezidenti və onu müşayiət edən şəxslər Kəbənin ətrafına dolanıblar, məsciddə namaz qılıblar. Sonra Səfa və Mərvə təpələrinin ziyarəti başlanıb. Azərbaycan prezidenti və ailə üzvləri bu iki təpə arasındakı məsafəni 7 dəfə qət ediblər.

Prezident İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Kəbəyə daxil olublar, burada namaz qılıblar. Ümrə ziyarəti başa çatdıqdan sonra dövlət başçısı Əl-Həram məscidini seyr edib.

Azərbaycan prezidentinə məscid haqqında ətraflı məlumat verilib.



Sabir Rüstəmxanlı dilimizi saymayan nazirdən danışdı

“Məmurlar övladlarına öz dilimizdən başqa, bütün dilləri öyrədirlər”

“Yirmi ildir ki nazirdir, amma Azərbaycan dilində danışa bilmir. Ana dilinə sayğı göstərməyən adamın dövlətin idarəçiliyində rolu necə ola bilər”. Bu sözləri millət vəkili Sabir Rüstəmxanlı “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə, ölkədə dilçiliyin inkişafına dair dövlət proqramı”nda nəzərdə tutulan vəzifələrin həyata keçirilməsi və dövlət proqramlarının qəbul edilməsinin iki illiyi münasibətilə keçirilən dəyirmi masada deyib.

S.Rüstəmxanlı qeyd edib ki, dilin təmizliyi məsələsi hakimiyyətin özündən başlayır: “Prezidentin də dilimizin inkişafı ilə bağlı sərəncamı var. Ölkə başçısının da ana dilimizdə necə gözəl danışdığına şahidiyik. Amma baxmaq lazımdır ki, məmurlarımız dilimizdə necə danışır. Adam var 20 ildir ki, nazirdir, amma Azərbaycan dilində danışa bilmir. Ana dilinə sayğı göstərməyən adamın

dövlətin idarəçiliyində rolu necə ola bilər? Məmurlar övladlarına öz dilimizdən başqa, bütün dilləri öyrədirlər”.

S.Rüstəmxanlı xatırladı ki, əgər sovetlər birliyi dönməndə Azərbaycan dilinin rəsmi dövlət strukturlarında işlənməsi problemi var idisə, indi dilimiz ola-ola onun zibillənməsi prosesi gedir: “Bu yaxınlarda Almaniyada yaşayan bir tanışım mənə zəng etdi ki, filan

Avesta Konsernin həyata keçirdiyi “Khazar Islands” layihəsinə ölkə xaricində olan marağ azalmır. Hətta əksinə, bu marağ artmaqda davam edir. Avesta Konsernin prezidenti Hacı İbrahim Nehrəmlinin Honq Konq və İspaniyaya səfərləri zamanı keçirilən görüşlər, layihə ilə bağlı müzakirələr də bunu təsdiq edir.

Belə ki, Avesta Konsernin prezidenti Hacı İbrahim Nehrəmlinin Honq Konq səfəri zamanı Çinin iki böyük şirkəti, “China ZK Investment Group” və “TSG Global” şirkətlərinin rəhbərləri ilə danışıqlar aparılıb. “Caspian Global” şirkətinin səhmdarlarından olan hər iki şirkət “Khazar Islands” layihəsinə marağ göstərdiklərini, bu şəhərin inşasına sərmayə qoya biləcəklərini qeyd ediblər. Bu şirkətlər “Khazar Islands” layihəsinə kiçik tranşlarla bütövlükdə 12.5 milyard dollar sərmayə qoya biləcəklərini qeyd ediblər. Artıq bununla bağlı ilkin razılıq əldə olunub və tərəflər əməkdaşlığın rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı qərar qəbul ediblər. “China ZK Investment Group” və “TSG Global” şirkətlərinin “Khazar Islands” layihəsinə qoşulmaları ilə bağlı son rəsmiləşdirilmə işlərinin yaxın zamanlarda başa çatacağı gözlənilir.

“Khazar Islands”ın daha bir uğurlu təqdimatı İspaniyada olub. Avesta Konsernin prezidenti Hacı İbrahim Nehrəmlinin bu ölkəyə səfəri hələ bir neçə ay bundan öncə, İspaniyanın Azərbaycandakı müvəqqəti işlər vəkili Xose Luis Diez “Khazar Islands”da olarkən razılaşdırılmışdı. İndi



Çinin iki nəhəng şirkətindən “Khazar Islands”a 12.5 milyardlıq yatırım planı

Hacı İbrahim Nehrəmlinin Honq Konq və İspaniya səfərindən qayıdıb; “Xəzər Adaları”nın möhtəşəm təqdimatı olub



gerçəkləşən bu səfərdə Hacı İbrahim Nehrəmlinin meri xanım Angeles Munoz Uriol ilə görüşüb.

müzakirələrin şirkətlərin iştirakı ilə davam etdirilməsinə qərar verilib.

□ Musavat.com

İdman və Hüquqları Müdafiə Alyansından iqtidara çağırış

“Avropa Oyunları başlayana qədər Azərbaycan bütün siyasi məhbusları azad etməlidir”

“Avropanın milli olimpiya komitələri Azərbaycan hökumətini həbs edilmiş jurnalistləri və fəalları azad etməyə çağırırsa, hüquqların pozulması qarşısında duran Avropa Oyunlarına zərər gətirəcək”.



Bu barədə İdman və Hüquqları Müdafiə Alyansının 7 aprel tarixli bəyanatında deyilir.

“Avropa Olimpiya Komitəsi bu problemləri prezident Əliyev qarşısında qaldırmaq üçün nadir imkana malikdir” deyərək, “Amnesty International”ı təmsil edən Eduard Nazarski bildirib.

İdman və Hüquqları Müdafiə Alyansı “Amnesty International”, “Human Rights Watch”, FIFPro (Avropa Futbol Assosiasiyası) və “Transparency International”-in iştirakı ilə bu yaxınlarda yaradılmış koalisiyadır.”

Alyans meqa-idman tədbirlərini qəbul edən ölkələrin insan hüquqlarına hörmət etməsinə, ətraf mühiti qorumasına və idmanda korrupsiyaya qarşı mübarizə aparmasına çağırır.

Alyans Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkiya Azərbaycanda hökumətin tənqidçilərinə qarşı repressiyaları pisləmək çağırışı ilə məktub göndərib.

“Aparıcı jurnalistlərin və hüquq müdafiəçilərinin həbsi və KİV, hüquq müdafiə qrupları və digər fəallara qarşı daimi təzyiqli Olimpiya Xartiyasının prinsiplərinə uyğun deyil”

deyər, müraciətdə bildirilir. Bu vəziyyətdə Bakıdakı oyunları işıqlandıran minlərlə jurnalistin işinə mənfi təsir göstərə bilərlər.

Bununla əlaqədar olaraq Alyans Avropanın Olimpiya Komitələrini rəsmi Bakıda iyunun 12-nə qədər ədalətsiz olaraq həbs edilmiş bütün jurnalistləri və hüquq müdafiəçilərini, o cümlədən Xədicə İsmayılı, Leyla Yunus və Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Rauf Mirqədirov, Anar Məmmədli, İlqar Məmmədov və Tofiq Yaqublunu dərhal və qeyd-şərtsiz azad etməyi, fəalları, jurnalistlərin, müxalifətçilərin və digər şəxslərin ifadə, toplaşmaq və birləşmək azadlığı hüquqlarının həyata keçirilməsinə görə təzyiqli, qorxutma və təqiblərə məruz qoyulmasına son qoymağı, qanunvericiliyə KİV, hüquq müdafiə təşkilatları və digər müstəqil qrupların işini məhdudlaşdıran mürtəce düzəlişləri ləğv etməyi tələb etməlidir.

Qeyd edək ki, Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov mediaya açıqlamasında deyib ki, hazırda növbəti əfvlə bağlı işlər gedir: “Bildiyiniz kimi, ənənəvi olaraq bayramlar və xüsusi günlərdə cənab prezident İlham Əliyev əfv sərəncamı imzalayır. Çox güman ki, bu dəfə də əfv sərəncamı imzalanacaq”.

Qeyd edək ki, sonuncu dəfə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bu il martın 18-də əfv sərəncamı imzalayıb. Sərəncam 101 məhkuma şamil olunub. Onlardan 90 nəfər həbsdən buraxılıb, 7 nəfər cəriməsi bağışlanıb, 4 nəfər işə islah işlərinə azad olunub.



Sabir Rüstəmxanlı

mahnının sözlərinə qulaq asmasınız? Niyə mahnılarınızı bu günə salırsınız? Mahnıdakı sözlər etikadan kənar idi”.

□ E.SEYİDAĞA

Aprelin 7-də dolların məzənəsində kəskin bahalaşma qeydə alınıb. Mərkəzi Bank ABŞ dollarının rəsmi məzənəsini birdən-birə hər 100 dollara 9 qəpik bahalaşdıraraq 1,0487 AZN səviyyəsinə 1,0496 AZN-ə qədər artırılıb. Bu, fevralın 21-də həyata keçirilən devalvasiyadan sonra dolların milli valyutaya qarşı ən ciddi möhkəmlənməsidir.

"Report"-un analitik qrupu Mərkəzi Bankın bu qərarını yumşaq devalvasiyanın ilk addımı kimi qiymətləndirir. Nəticədə qarşdakı günlərdə manatın dəyərini düşməsi prosesinin davam edəcəyi gözlənilir. Sayt dünya bazarında neftin bahalaşdığı bir dövrdə Mərkəzi Bankın bu addımını zamansız sayır: "Bu gün yumşaq devalvasiya neftin qiymətinin artmağa başladığı bir zamanda baş verir. Yəni neftin qiyməti müəyyən müddət yüksəldikdən sonra yenidən ucuzlaşmağa başladığıda, devalvasiyanın üçüncü mərhələsinin şahidi olacağıq. Bunun isə ölkə iqtisadiyyatı üçün ümumən təsirli mənfi olacaq".

Ekspert Samir Əliyev isə məsələ ilə bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, 21 fevraldakı devalvasiyadan, yəni 34 faizlik ucuzlaşmadan sonra manatın dollara qarşı revasi qismüddətli olub: "Milli valyutamız bir ay ərzində cəmi 0,2 faiz bahalaşaraq itirdiyi dəyərin yalnız cüzi hissəsini bərpa edə bilib. Uzunmüddətli bayram tətilindən sonra, martın 30-dan başlayaraq manat yenidən mövqeyini itirməyə başlayıb və son 8 gündə daha 0,12 faiz ucuzlaşıb. Manatın ucuzlaşması gözlənilən idi. O dövrdə də manatın bahalaşmasının müvəqqəti xarakter daşıyacağını proqnozlaşdırmışdıq. Artıq əksər ekspertlərin fikri bu məsələ həmrəydir: manat ucuzlaşmaqda davam edəcək. Mərkəzi Bankın

Dollar qalxır: manat devalvasiyaya doğru...

Ekspertlər xəbərdarlıq edir: manat ucuzlaşmaqda davam edəcək, milli valyutamız "üzən məzənnəyə" keçsə...

MÜBADİLƏ ŞƏBƏSİ		
ALIS		SATIS
103	\$ / AZN	1055
11	€ / AZN	120
1142	€ / \$	117
0145	RR / AZN	0165
6205	RR / \$	68
033	TI / AZN	044

rəhbəri Elman Rüstəmovun son açıqlaması ekspert rəylərini təsdiqləyir. Sədrin xüsusilə də manatın neftin qiymətinə adaptasiyası və idarəolunan üzən məzənnəyə keçidlə bağlı fikri hökumətin devalvasiya alətindən istifadə edəcəyi ehtimalını daha da möhkəmləndirdi.

Devalvasiyaya gəlincə, ekspert qeyd edib ki, manatın məzənnəsi dünya bazarında neftin qiymətinin hərəkət istiqamətinə uyğun müəyyən olunsun. "Neftin qiyməti şkalının hansı istiqamətinə doğru getsə, manat da ora yönələcək. Əgər proqnozlaşdırıldığı kimi, dünya bazarında neft ucuzlaşarsa, ikinci devalvasiya qaçılmazdır. Bu halda manatın ən azı 20-30 faiz ucuzlaşacağını proqnozlaşdırmaq olar. Dollar hətta 1,5 manata qədər bahalaşsa, bu, hökumətin qərarından asılı olacaqdır. Əgər möcüzə baş verərsə, neft bahalaşarsa 70 dollar həddini keçərsə, manatın nəinki sabitləşməsi, hətta bahalaşması da baş verə bilər. Neft

80-90 dollara qədər bahalaşarsa, dollar 90 qəpiyə qədər ucuzlaşa bilər. Onu qeyd edim ki, neftin bu həddə bahalaşması ehtimalı çox azdır, ən azı bu il. Neft indiki səviyyədə, yəni 50-60 dollar səviyyəsində qalsın, bu halda yumşaq ucuzlaşma davam edəcək. Fikrimcə, ilin sonuna kimi manat dəyərini ən azı 10 faiz itirəcək. Seçkidən sonra ucuzlaşma daha da sürətlənə bilər. Manatın məzənnəsinə neftdən kənar amillər də zərbə vura bilər. Ehtimal az olsa da, seçki dövründə siyasi gərginliyin artması və hətta idarəolunmaz hala gəlməsi manatın ucuzlaşması üçün əlavə katalizator rolunu oynaya bilər".

Qeyd edək ki, millət vəkili Əli Məsimli də musavat.com-a bildirib ki, əgər Mərkəzi Bank 21 fevral devalvasiyasından keçən bu ay yarım ərzində manatın dollara nisbətində hazırkı məzənnəsinin nisbi sabitliyini təmin etməkdən ötrü 1 milyard dollar vəsait sərf edib, bu artıq çox ciddi siqnaldir: "Həmin xərcləri azaltmaqdan ötrü yumşaq devalvasiya gözləni-

ləndir. Yox, neftin qiyməti indikindən də aşağı səviyyəyə enməyə başlasa, məsələn, 40 dollardan da aşağı ensə, digər tərəfdən isə kobud səhvlərə yol verilib, süni ajiotaj yaradılsa və valyuta mübadiləsində spekulyativ proseslər özünü göstərsə, onda bir müddətdən sonra devalvasiyanın yumşaq variantının ardınca onun ikinci dalğası da qaçılmaz ola bilər".

Ekspert Vüqar Bayramov isə bildirib ki, aprel ayında da dollarlaşma prosesi davam edir: "Son bir həftədə manatın dollara nisbətində məzənnəsi 0,011 qəpik ucuzlaşıb. Ancaq dolların bahalaşmasının ikinci devalvasiya olduğunu söyləmək çətinidir. Çünki manatın məzənnəsi Azərbaycan Mərkəzi Bankı tərəfindən inzibati yollarla həyata keçirilir". **Ekspertin sözlərinə görə, manatın valyuta bazarı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur:** "Bu vəziyyətdə Mərkəzi Bankın hansı addımı atacağını proqnozlaşdırmaq çətinidir. Mərkəzi Bank mərhələli şəkildə manata olan inamı bərpa etməli idi. Bununla da AMB intervensiya xərclərini azaltmağa da nail ola bilərdi. Hazırkı məzənnə Azərbaycan manatının real dəyərini əks etdirmir. Çünki milli valyutamız inzibati yollarla müəyyən edilirdi".

V. Bayramovun fikrincə, üzən məzənnə siyasətinə keçidin mənfi fəsadları mütləqdir: "Üzən valyuta sistemində keçid olunarsa və Mərkəzi Bank intervensiya xərclərini dayandırsa, o zaman manatın məzənnəsi kəskin şəkildə aşağı düşəcək. Hazırda bizim valyutamız real dəyərindən xeyli yüksəkdir".

Qeyd edək ki, əksər ekspertlər bildirirlər ki, manatın məzənnəsi ilə bağlı sənərilərə baxmağa ehtiyac var. Əksər sənərilər isə nikbin deyil.

□ RÖYA

Dövlət apteklərində dərman və alıcı qıtlığı yaşanır, özəllərdə isə...

Əməkdaşımız bunun səbəbini araşdırıb; **Eyyub Hüseynov:** "Yalnız inzibati yolla bazara müdaxilə arzuolunan nəticəni verməyəcək..."

Manatın devalvasiyası ölkədəki aptek şəbəkəsinə də təsirli olub. Devalvasiyanın ilk günlərində apteklərdəki vəziyyətlə bağlı məlumat vermişdik. Üstündən bir ay keçdiyini nəzərə alaraq, durumun hansı istiqamətdə dəyişdiyini öyrənməyə çalışdıq.

Məlum oldu ki, xüsusən də dövlət apteklərində dərman qıtlığı yaşanır. Bəzi dövlət apteklərində xaricdən gətirilən dərmanlar yoxa çıxıb. Alıcılar 4-5 növ dərman almaq üçün bir neçə aptek gəzməli olurlar. Onu da deyək ki, aptek işçiləri alıcı kimi yaxınlaşanda isə jurnalist kimi yaxınlaşanda isə başqa cür cavab verirlər. Birmənalı şəkildə demək olar ki, dövlət balansında olan apteklərdə alıcı gözə dəymir.

Çalışdığı aptekin adının çəkilməməsi şərtlə danışan eczacı təqdim etdiyimiz reseptdəki dərmanların heç birinin onlarda olmadığını və bir aya yaxındır, əksər firma dərmanlarını, xaricdən gətirilən eczacılıq məhsullarını depolardan ala bilmədiklərini bildirdi. Onun sözlərinə görə, eczacılıq məhsullarının ticarəti ilə məşğul olan sahibkarlar dolların bahalaşmasından sonra gözləmə mövqeyinə keçiblər və dərman preparatlarını apteklərdə köhnə qiymətlə verməkdən imtina edirlər. Bu, həm apteklərin alıcılar qarşısında çətin vəziyyətə düşməsinə, həm də gəlirlərinin azalmasına səbəb olur.

Qeyd edək ki, apteklərin əksəriyyəti eczacılıq məhsullarını "Avromed" MMC-dən alır. Pay-

taxtda "Avromed" MMC-yə məxsus apteklərdə isə əksinə, alıcılığın artması müşahidə edilir. Dövlət apteklərində dərmanları tapa bilməyən alıcılar özəl apteklərə üz tutduğundan burada sıxlıq müşahidə olunurdu. Belə apteklərdən birində çalışan eczacı xanım isə hələ ki ciddi qiymət artımına gedilmədiyini bildirdi: "**Bahalaşma var, ancaq çox cüzi məbləğdə**".

Onu da öyrəndik ki, dövlət apteklərindən fərqli olaraq "Avromed" MMC-nin balansında olan apteklərin eczacılıq məhsulları ilə təminatında problem nəzərə çarpmır. Onlar lazım olan dərmanları depolara sifariş verdiklərini və sifarişlərini də vaxtında aldıqlarını bildirirlər.

Aptekdən çıxan alıcılarla da söhbət etdik. Onlar özəl apteklərin dövlət apteklərinə nisbətən bahalı olduğunu və son zamanlar qiymətlərdə artım müşahidə edildiyini dedilər.

Dərman bazarındakı durumu dəyərləndirən Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov bildirdi ki, bazara inzibati yolla müdaxilə arzuolunmaz nəticələrə və monopoliyanın genişlənməsinə səbəb ola bilər: "Mən bu gün 3

distribüter firmanın nümayəndəsi ilə danışdım. Onların rəyini dinlədikdən sonra hökumətin Azad İstehlakçılar Birliyinin də iştirakı ilə həyata keçirmək istədiyi qiyməti sabitləşdirmə siyasətinin nəyə gətirib çıxaracağı məna məlum oldu. Azad İstehlakçılar Birliyi istəyir ki, bir qrup dərmanın qiyməti sabit olsun, dəyişməsin və istehlakçılar bundan yararlansın. Lakin firma nümayəndələrinin məna verdiyi məlumatdan sonra aydın oldu ki, əgər qiymət sabitləşməsi getsə, bazarda yalnız iti dərman distribüterləri qalacaq, orta və kiçik biznes demək olar ki, çökəcək. Burada heç bir inzibati metod istifadə olunmur, yalnız bazar strategiyasından istifadə etməklə bazarda hökmran mövqə əldə edəcəklər. Hazırda vəziyyət belədir ki, böyük dərman distribüterləri əhaliyə lazım olan dərmanları öz aptek şəbəkələrinə verirlər, alıb-satan distribütlərə isə vermirlər. Bundan öncə isə belə idi ki, böyük dərman distribüterləri öz apteklərinə daha ucuz, digərlərinə isə baha verirdilər və onlar da baha satmağa məcbur olurdular. Bu da digər apteklərin sıradan çıxmasına gətirib çıxarırdı".

Qurum sədrinin sözlərinə görə, manatın devalvasiyasından sonra hökumətin eczacılıq sahəsində apardığı qiyməti sabitləşdirmək siyasəti Azad İstehlakçılar Birliyinin də diqqətindədir: "Mən qərara gəlmişəm ki, orta və kiçik dərman distribüterlərini toplayım

və onların fikirlərini dəyərləndirib dövlət orqanlarına çatdırım. Hazırda bu sahədə çox gərgin bir vəziyyətdir. Bəzi apteklər dərmanları gizlədir, bəziləri iş vaxtından tez bağlayıb gedir. Qiymətlərin sabitləşməsi bazarda monopoliyanın yaranmasına gətirib çıxarmamalıdır. Əgər distribüterlərin məna verdiyi məlumat doğrularsa, ikimərhələli proses baş verəcək. Birinci mərhələdə kiçik və orta sahibkarlıq yox olacaq, bazar bir qrupun əlinə keçəcək. İkinci mərhələdə isə dərmanların qiyməti artırılacaq. Bu isə bir qrup şəxs arasında ki karter sövdələşmələri ilə müəyyən olunacaq. Baxmayaraq ki, ölkə başçısı dəfələrlə karter sövdələşmələrinin olduğunu və buna qarşı mübarizə aparmağın vacibliyi məsələsini gündəmə gətirib".

Ekspert dövlət qurumları tərəfindən qiymətlərin inzibati yolla tənzimlənməsini də qeyri-düzgün addım hesab etdiyini vurğuladı: "Hökumət dərmanların qiymətini aşağı salmaq üçün bu məhsullara qoyulan gömrük rüsumunu azaldı, lisenziyanın qiymətini aşağı sala, əlindəki iqtisadi rıçaqlardan istifadə edə bilər. Ancaq inzibati yolla bazara müdaxilə arzuolunan nəticəni verməyəcək. Bu, çox primitiv yanaşmadır ki, apteklərə gedib yoxlama aparırlar ki, sən bunu niyə baha satırsan? Bu cür qiymət tənzimləmək doğru deyil".

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar müəllifindir





Gərək rektor ölsün...

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Britaniyada baş nazir fermaya gedib quzunu öpüb deyə camaat ona lağ eləyir. Bu adam bir az qabaq da əlində bazar torbası küçədə görünmüşdü. Guya çox sadə adamdır. Uca millətimizi belə fırıldaqlarla aldadıb haqq yolundan azdırmaq olmaz. Quzuya süd veribdir? Bah, böyük iş olub. Dünyada elə dövlətlər var ki, orda quzunun özünü baş nazir qoyurlar, özü də 20 il müddətinə. Heç quzuya əziyyət də verilmir, yalnız ildə 2 dəfə deputatxanaya gəlib "Məə, müü" eləyib çıxıb gedir.

Ümumiyyətlə, ən yaxşısı kral hakimiyyətidir. Düşük-müşük seçki oyunbazlığına ehtiyac da qalmır. Doğrudur, Britaniyada bizdəki kimi kral hakimiyyəti vardır, ancaq təəssüflər olsun, çox formal hakimiyyətdir. Ən yaxşı yolu, necə deyirlər, haqq yolunu ərəblər tutublar (Ayrı cür ola da bilməz, çünki haqq dini oralarda yaranmışdır). Məsələn, bir nəfər Əbdül Məktum ibn Salman əbu Əbdüləziz əs-Məmalik ibn Cümbüş ibn Dünbüş adlı bir nəfəri kral qoyurlar. Sonra bunun oğlu kral olur. Əgər qardaşlar çox olsa girəvələyib bir-birinin başını kəsirlər, ya mütərəqqi üsulla yeməyinə zəhər qatırlar. Vəssalam, bununla da təbii seçmə yolu ilə krallıq hakimiyyəti davam edir. Yoxsa seçkinin taleyini niyə Məzahir ibn Tat Pənah tipli yad adamlara tapşırırsan? Təbiətə uyğun yaşamaq, sağlam qidalar yemək, GMO-dan uzaq olmaq lazımdır.

Sevindirici haldır ki, son dövrlər ölkəmizin ərəb dövlətləri ilə əlaqələri sürətlə inkişaf edir. Gah onların şeyxləri bura ova gəlirlər, gah bizim rəhbərlər ora ziyarətə gedir. Görüş görüş üstünə qalaqlanıb. Bəlkə Babək Xürrəmdinin zamanından bəri Azərbaycan-Ərəbistan əlaqələri bu yoğunluqda olmamışdı.

Bunun geopolitik səbəbləri var. Biz Avropaya, Amerikaya üzümüzü tutsaq nə xeyrimiz olacaq? Hamısı mürdar donuz əti yeyən kafirlərdir. Uca şeyximiz "Mercedes"-ini Zəm-zəm suyu ilə pak etməmiş içinə minməz. O cümlədən Rusiya, İran, Nikaraqua, Burundi və Tobaqo ilə dostluq, qardaşlıq əlaqələrimizdən bir şey çıxmadı. Yaxşısı ərəblərdir. "Min bir gecə" nağıllarında kimi yaşayırlar - ye, iç, kef elə. Əylənmək lazımdır. Fani dünyadır. Hərçənd, ərəbin də yaxşısını götürüb pisini atmalyıq, çünki oralarda da bəzi gödək şalvarlı, uzun saqqallı mənhus tiplər dolur.

Əsas odur ərəblərin pulu zibil kimidir, istəsək bizə süpürməyə icazə verərlər. Deyilənə görə yapist yoldaşların özündə neft pulu qurtarmaq üzrədir. Heyf. Yaxşı hasarlar çəkirdik, hamısı yarımçıq qaldı. Məsələn üçün, şeyə gəzir ki, Bakının "Sovetski" adlanan məhəlləsini söküb ərəblərə kreditə verəcəklər, onlar da bu yerdə binalar qayıracaqlar. Məncə, təzə məhəlləni "Ərəbski" adlandırmaq dövlətçiliyimizə uyğun olar.

Neftdən söz düşmüşkən, Hesablama Palatasının bir namərd hərəketini yazmasam olmaz.

Bizim neftdən xeyir görmədiyimiz aydın məsələdir, hətta Dövlət Neft Şirkəti də büdcədən pul alır. O cümlədən, Rövnaq ekəyə ara-bərədə verilən medalın dəmirinə heyflər olsun... Ancaq Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının ayıbı heç yerə yazılması deyil. Sən demə, orda da oğurlayırmışlar. Hesablama Palatası yoxlama aparıb, ADNA-da çoxlu yeyinti, korrupsiya-zad üzə çıxarıb. Ta nə oldu? Adında "neft" olan hər yerimiz mütəqə qara olmalıdır? Adam xəcalət çəkir, hətta istəyirsən gedib bir neft durbası tapıb üzünə mazut yaxasan, qızarmağın görünməsin. Ancaq siyasi baxımdan bu, düzgün hərəket deyil, o üzəndən dayanırsan.

Bəs Hesablama Palatasının (HP) namərtdliyi nədedir? Yazım, bilin: ADNA rektoru Səyavuş Qarayev bu ilin yanvarında ölüb. Yeyintiləri onun sağlığında niyə üzə çıxartmadınız? Haçana qədər ölənini dalyca danışacaqsınız? Ayıb deyilmi? Bəs bizim milli mentalitetimiz? Bəs mənəvi dəyərlərimiz? Bəs muğam festivalı? Bəs idmana dövlət qayğısı? Bəs dolma, fətir? Hələ Sarı Gəlin mahnısını demirəm.

Belə çıxır ki, HP marığa yatıb o biri rektorların da ölümünü gözləyir. Mən o biri rektorların yerinə olsam acığa ölürəm.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan aprelin 7-də İrana rəsmi səfər edib. Səfər İran prezidentinin dəvəti əsasında baş tutub və 4 illik fasilədən sonra Ərdöğanın İrana prezident kimi ilk səfəridir. Tehrandə Türkiyə prezidentinin şərəfinə rəsmi qarşılanma mərasimi təşkil olunub. Ərdöğanı İran səfərində 6 nazir - xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu, iqtisadiyyat naziri Nihat Zeybəkçi, gömrük və ticarət naziri Nureddin Cəmikli, enerji və təbii ehtiyatlar naziri Taner Yıldız, mədəniyyət və turizm naziri Ömər Çelik və inkişaf naziri Cevdet Yılmaz müşayiət edir.

Səfər zamanı Türkiyə-İran Yüksək Səviyyəli Əməkdaşlıq Şurasının ikinci toplantısı keçirilib. Bundan başqa, Ərdöğan İran prezidenti Həsən Ruhani və ali dini lider Ayətullah Seyid Əli Xameneyi ilə görüşüb.

Ərdöğanın səfəri kritik hesab oluna bilər. Məsələ burasındadır ki, daha əvvəl AKP hökuməti ilə İran arasında münasibətlər yaxşı olsa da, Suriyada başlayan müharibədən sonra hər iki ölkənin savaş tərəfləri dəstəkləməsi iki ölkə münasibətlərinə də təsir etdi. Bu vəziyyət İran və Türkiyə arasında ticarət dövriyyəsinə təsir edib, lakin yəqinə enerji əməkdaşlığını təsirləndirməyib. Türkiyə hələ də İran qazının 90 faizindən çoxunun alıcısıdır. Ancaq Türkiyənin Suriyada radikal qrupları, Əsəd rejiminin müxaliflərini dəstəkləməsi, o cümlədən İraqda mərkəzi hökumətə qarşı çıxan sabiq vitse-prezident Təriq Həşimini dəstəkləməsi İranda narazılıqla qarşılanıb. Son olaraq isə Ərdöğanın Yəmənə hücumu dəstək verməsi və İrany Yəmən hadisələrinə görə tənqid etməsi iki ölkə arasında münasibətlərə mənfi təsir edib.

İranda bir sıra siyasətçilər, deputatlar Ərdöğanın ölkəyə səfər etməsinə etiraz ediblər. 65 parlament üzvü isə prezidentə müraciət edərək, səfərin təxirə salınmasını istəyib. İran mətbuatı da səfər öncəsi Türkiyə prezidentini tənqid edən məqalələr yazıb. Maraqlıdır ki, Ərdöğan İran səfərindən iki gün əvvəl Ankarada Səudiyyə Ərəbistanı daxili işlər naziri və vəliəhdin



zırdə ən bahalı qazı İrandan alır: "İran qazının 95 faizini Türkiyə alır. Lakin ən bahalı qazı da İrandan alırıq. Buna təəssüf edirəm. İstərdim ki, İran qiymətləri düşsün və Türkiyə İrandan daha çox qaz alsın. Bizim buna böyük ehtiyacımız var. Biz İrandan qazı ucuz alaçaq ki, öz vətəndaşımıza da ucuz sata bilək".

Ərdöğan deyib ki, iki ölkə öz arasında bütün tədavülləri yerli valyutalar ilə aparsalar yaxşıdır. Bu zaman dollar və avrodan asılılıqlar da aradan qalxar. O deyib ki, bu məsələni keçən il də qaldırıblar, lakin təəssüf ki, İran tərəfi buna isti

Ərdöğanın kritik İran səfəri -

"...qanı durduracaq" - şərh

Türkiyə prezidenti 4 illik fasilədən sonra münasibətlərin gərgin olduğu İrana getdi, isti qarşılandı, isti danışdı

vəkili şahzadə Naiflə görüşüb. 1 saat 40 dəqiqə davam edən görüşdə aparılan müzakirələrin detalları açıqlanmasa da, müşahidəçilər mövzular sırasında İran səfərinin, Yəmən və bütövlükdə Yaxın Şərqdə baş verən hadisələrin olduğunu qeyd edirlər.

Görüşdən sonra canlı yayımla verilən brifinqdə danışan Ərdöğanın sözlərindən anlaşıldı ki, İrana səfərinin əsas gündəm mövzusu iki ölkə münasibətlərinə mövcud olan anlaşmazlıqlar, enerji məsələləri, o cümlədən Suriya, İraq və Yəmən məsələləri olub. Ərdöğan deyib ki, bölgə atəş çəmbərinə dönmə, müsəlmanlar müsəlmanlar qırır. İraqda 350 min, Suriyada 300 min insanın həlak olduğunu deyən Türkiyə prezidenti söyləyib: "Məni burada məzhəb ilgiləndirmir, müsəlmanlıq, insanlıq ilgiləndirir... İncə ilgiləndirir. Nə yazıq ki, ölənlər də öldürənlər də müsəlmandır... Allah bizi yaradanda deməyib ki, hansı dinə, inanca, məzhəbə məx-

susdur. Allah-təala insanı ən ali məxluq kimi yaradıb. Lakin insan çox acımasız da olur. Bu qədər insanın əli ilə öldürülür. Bunu qəbullanmaq mümkün deyil. Bizim bir araya gələrək, danışaraq, artıq bu qana, bu ölümə bir son verməyə çalışmamız lazım. Bir biri ilə vuruşmaları bir araya gətirək. Nə qədər mümkündür, ara buluculuğu edək..."

Ərdöğan İran prezidentinə "qardaşım Ruhani" deyərək xitab edib. Ümumiyyətlə, səfərdə isti görüşülər və mesajlar çox olub. Ərdöğan deyib ki, İran və Türkiyə səsənəndə bir birini eşidə biləcək qədər yaxındırlar: "Biz dayanışma içərisində olmayacağıq, bəs kim olacaq..."

İqtisadi sferada vəziyyətin istənilən səviyyədə olmadığını söyləyən Ərdöğan deyib ki, iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin hədəfi 30 milyard dollardır. Lakin tərəflər bu rəqəm-hədəfdən çox uzaqdırlar.

Ərdöğan deyib ki, Türkiyə ha-

baqmır. Ərdöğan hər iki ölkə arasında turizmi böyütmək təklifləri ilə də çıxış edib: "Təkcə hava, su, qum turizmi deyil, költür və inanc turizmini də böyütməliyik. Hər iki ölkə bunda maraqlı olmalıdır".

Türkiyə və İran arasında Suriya mövzusunda fikri ayrılıqlar olmasına baxmayaraq, Türkiyə İran qazı və neftinin Avropa bazarlarında çıxarılmasında maraqlıdır. Eyni zamanda Türkiyə İrandan qaz alır. Məsələ burasındadır ki, İran qazı Türkiyəyə 431 dollara satır. Bu isə ən bahalı qaz qiymətləri hesab olunur. Türkiyə ən çox qazı Rusiyadan alır. Daxili bazanın 60 faizini Rusiyadan alınan qazla təmin edir. Bu asılılığı azaltmaq üçün Türkiyənin İran qazına ehtiyacı var. Bunun üçün isə Türkiyə İran qazının qiymətlərini endirilməsini istəyir, bunu Ərdöğan şəxsən söylədi.

Tərəflər arasında 8 saziş imzalanıb, bir bəyannamə elan olunub.

□ **KƏNAN**

Müsavətin rayon təşkilatlarının sədləri mitinq üçün toplandı

Aprelin 8-də BŞİH-ə müraciət ediləcək

Aprelin 6-da Müsavat Partiyası Divanının iclası keçirilib. Divanın iclası barədə yayılan rəsmi məlumatda Müsavatın 19 apreldə mitinq keçirməsi barədə Məclisin 5 aprel sessiyasında irəli sürülən təklif haqda isə informasiyaya rast gəlinir.

Xatırladaq ki, Müsavat Məclisində başqan müavini Elman Fəttah 19 apreldə aksiya təyin olunmasını təklif edib. Bundan sonra isə 19 apreldə mitinq keçirilməsi ilə bağlı məsələ ciddi müzakirə olunub. Məclis üzvlərinin təklifləri dinlənilib və məsələ barədə Divanda müzakirələr aparılması və bundan sonra son qərarın verilməsi razılaşdırılıb.

Divanın son iclasında isə



məsələ barədə yekun qərar verilmədiyi yayılan informasiyadan görünür.

Məsələ ilə bağlı Müsavat

başqanının müavini Elman Fəttahla danışdıq. O bildirdi ki, Məclis aprelin 19-da mitinq keçirilməsini məqsəduyğun sa-

yıb və bu haqda qərarın verilməsini partiyanın Divanına, Sədrlər Şurasına həvalə edib. Divanda məsələ müzakirə edilib və müzakirələrin Sədrlər Şurasında da davam edilməsi məqsəduvafiq sayılıb: "Məsələ aprelin 7-də Sədrlər Şurasında rayon təşkilatlarının sədləri ilə müzakirə olundu. Sədrlər Şurasında etiraz aksiyasının hansı şəkildə-mitinq, yürüş, yoxsa başqa formada keçirilməsi müzakirə edildi. Çünki kütləvi aksiyaların təşkili daha çox rayon təşkilatlarının icrasında olan bir məsələdir. Sədrlər Şurası aprelin 19-da mitinq keçirilməsini dəstəklədi və müəyyən təkliflər irəli sürüldü. Qərar verildi ki, mitinq keçirilməsi ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə aprelin 8-də müavinliyin toplantısından sonra rəsmi müraciət edilsin. Məsələ müavinlikdə bir daha müzakirə edildikdən sonra böyük ehtimalla aprelin 19-da mitinq keçirilməsi ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə rəsmi müraciət olacaq".

E.Fəttah onu da dedi ki, mitinqnin digər təşkilatlarla birlikdə keçirilməsinin mümkün olub-olmaması məsələsi də bir neçə gündür müzakirə edilir. Vaxtın bir qədər uzanması həm də bununla bağlıdır.

□ **E.SEYİDAĞA**

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Səudiyyə Ərəbistanına səfəri ölkə gündəminin əsas məsələlərindən biridir. Siyasi analitiklərin bu səfərlə bağlı bir-birindən xeyli fərqlənən mülahizələri var. Bəzi ekspertlər Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı ilə əməkdaşlığının ölkəmizin iqtisadi inkişafında önəmli rol oynayacağını desələr də, əks mövqedən çıxış edib bunu təhlükəli perspektivə yol açan hal kimi dəyərləndirənlər də var.

“Asiya Dialoqu” Mərkəzinin rəhbəri Sevil Nuriyevanın facebook-dakı qeydləri də diqqət çəkir. “Nə yaxınlaşma? Adamlar Ümrəyə gedib. Allah hamıya nəsib etsin... Ayrıca Səudiyyə ingilislərin ortağı. Demək, dəyişiklik yoxdur. Azərbaycan Səudiyyə kimi ingilislərin ortağı deyilmi? İrana görə tədbir alması isə təbii deyilmi? Azərbaycanda bütün ingilis şirkətlərindəki müsəlman eksene baxın. Hamısı vəhhabi kökenli. İngilislər İrana qarşılıq vəhhabi cərəyanının kök atmasında baş aktyor”.

“Şərq-Qərb” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Ərəstun Oruculu Azərbaycan-Səudiyyə Ərəbistanı əlaqələrini şərh edərkən yuxarıdakı facebook qeydləri barədə danışmaq istəmədi: “O bir nəfərin fikridir. Məsələ burasındadır ki, Azərbaycan Qərb-İran anlaşmasından sonra faktiki olaraq yeni yaranmış geosiyasi durumda seytnot vəziyyətə düşüb. Ona görə ki, Azərbaycan hakimiyyəti qeyri-müəyyən xarici siyasət kursu yürüdü. Bunun məqsədi o idi ki, Azərbaycan təcrid olunmuş vəziyyətdə olsa, kənar müdaxilələr, beynəlxalq öhdəliklər və s. minimum olsun. Elə vəziyyət yarandı ki, Qərb-İran anlaşması alındı və bu anlaşma faktiki olaraq Azərbaycanı müdafiəsiz qoydu. Yeni Qərbin Azərbaycana əvvəlki qədər marağı yoxdur və olmayacaq, bu, aksiomdur. Belə olan halda Azərbaycan çox ciddi seçim qarşısında qalıb. Bu seçimdə birinci Rusiyadır. Rusiyanın təklifləri də bellidir, Avrasiya İqtisadi Birliyinə və Gömrük İttifaqına üzv olmaq. Bu, Azərbaycan hakimiyyətini və dövlətini qane etmir. Digər tərəfdə isə Türkiyədir, onun da xarici siyasət kursu qeyri-müəyyəndir. Düzdür, daha çox Türkiyə Ərəbistan yarımadası ölkələri ilə əlaqəlidir, iqtisadi, siyasi əlaqələri daha çox bu dövlətlərdir. Mən bunu da istisna etmirəm ki, Azərbaycanın Ərəbistanı yönəlməsində vasitəçilik rolunu oynayanlardan biri də Türkiyə olub”.

İstənilən halda Ə.Oruculu hesab edir ki, yaranmış bu situasiya bizim seçimimiz deyildi: “Ona görə ki, vaxtında Avropa Birliyi ilə tərəfdaşlıq, assosiativ müqaviləni imzalamaq lazım idi. Azərbaycan hökuməti bundan da qaçdı, bunu da etmədi. Hesab edirəm ki, Körfez ölkələri Azərbaycan üçün ideal partnyorlar deyil. Onlarla əməkdaşlığın həmişə kifayət qədər yüksək riskləri var. Biz 90-cı illərdə

olaraq Dağlıq Qarabağ məsələsində birmanalı olaraq Azərbaycanı dəstəkləyir. Bu bizim üçün daha önəmlidir. İkincisi, görünür, Səudiyyə Ərəbistanı İrana qarşı sanksiyaların yumşalması fonunda Bakı-Tehran münasibətlərinin istiləşməyindən ehtiyat edir. Mümkündür ki, Səudiyyə Ərə-

Səudiyyə Ərəbistanı ilə yaxınlaşma və bu ölkədən alınan və alınacaq kreditlər Ər-Riyadın Azərbaycandakı radikal sələflərə dəstəyini artırmasına münbit şərait yaradır və yaradacaq. Əlbəttə, “belə bir təhlükə yoxdur” demirəm. Ancaq “bütün sələfi terrorçu təşkilatları Səudiyyə Ərəbistanı ma-

dər Əliyevin dövründə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının bilavasitə nəzarətində olan İslam Bankı Azərbaycana suvarma sistemlərinin yenidən qurulması üçün 10 milyon dollar kredit vermişdi. Bu bank krediti faizsiz, özü də uzun müddətə verir. Yəni Azərbaycan hələ neft pullarının gəlmədiyi

ru kimi istifadə etmək, ikincisi isə onların təcrübəsindən yararlanaraq ağır sənayenin bir çox sahələrinin yaradılmasına nail olmaqdır. Üçüncüsü, azad iqtisadi zonalar vasitəsilə dünya ticarəti sistemində daha çevik şəkildə, həm də əlavə gömrük və vergi baryerləri olmadan qoşulmaqdır. Ən

Səudiyyə Ərəbistanı ilə əməkdaşlıq Azərbaycana nə vəd edir...



Ərəstun Oruculu:
“Körfez ölkələri Azərbaycan üçün ideal partnyorlar deyil; onlarla əməkdaşlığın həmişə kifayət qədər yüksək riskləri var”

bunu gördük. Vaxtilə Heydər Əliyev həmin ölkələri Azərbaycanda işləməyə dəvət etdi, onlar humanitar təşkilatlar, biznes qurumları olaraq bura gəldilər və Azərbaycan üçün ənənəvi olmayan təriqətlərin yayılması başladı. Bu, faktiki olaraq cəmiyyətdə məzhəb əlaməti üzrə parçalanma yaratdı. Bu, çox təhlükəli tendensiyadır və artıq bunun fəsadlarını görürük, şübhə etmirəm ki, görəcəyik də. Məsələ burasındadır ki, həmin dövlətlər, ilk növbədə də Səudiyyə Ərəbistanı əməkdaşlıq etdiyi ölkələrlə məhz özünün qəbul etdiyi dəyərləri bölüşməyə çalışır və bunu şərt olaraq qəbul etdirir. Bu baxımdan onlar bizim üçün tərəfdaş deyil. Çünki bu, təhlükəli inkişafa yol açır. Amma Azərbaycan Yəmənin, Suriyanın vəziyyətinə düşə bilər. Məncə, Azərbaycanı bu istiqamətə çəkmək siyasi və tarixi məsuliyyətsizlikdir”. **Politoloq deyir ki, qəti şəkildə buna yol vermək olmaz və burda cəmiyyət, siyasi partiyalar, ölkə vətəndaşları öz sözlərini deməlidir:** “Ona görə ki, bu, hamımızın taleyidir. Bu, dövlətin taleyidir, hansısa bir hakimiyyətin taleyi deyil ki, onlar ölkə ilə istədikləri kimi davranırlar. Bu, son dərəcə ciddi məsələdir. Bu gün Azərbaycanın xarici siyasət seçimi İsrail, Avropa ölkələri ola bilər, yeni biri o birinə mane olmur. Amma istənilən halda bu, Qətər, Səudiyyə Ərəbistanı olmamalıdır, bu, ciddi təhlükədir”.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu dedi ki, Azərbaycan prezidentinin bölgədə yaranan indiki gərgin vəziyyətdə Səudiyyə Ərəbistanına qəfil səfəri xeyli düşündürücüdür: “Görünür, səfərin məhz indiki məqamda gerçəkləşməsində həm Bakı, həm də Ər-Riyad maraqlı olub. Aydınır ki, Səudiyyə Ərəbistanının Yəməne hərbi müdaxiləsi fonunda İlham Əliyevin bu ölkəyə səfəri İrani qıcıqlandırmamış olmur. Ancaq bu bizi çox da narahat etməməlidir. Birincisi, Səudiyyə Ərəbistanı İrandan fərqli



Elxan Şahinoğlu:
“Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı ilə yaxınlaşması ABŞ və Türkiyənin də maraqlarına cavab verir”

lyiyələşdirir” fikri ilə də razı deyiləm. Məgər həmin radikal Səudiyyə Ərəbistanının ərazisində az terror əməli törədiblər və ya kral ailəsini Amerikanın kölesi adlandırmayıblarmı? O ki qaldı Səudiyyə Ərəbistanı ilə dostluğun Azərbaycanı radikal sələfliyin yol açacağı fikirlərinə, Almaniyada Ər-Riyadın dostu deyil, bu ölkədən kredit də almır, ancaq Almaniya radikal sələflər Azərbaycanındakından az deyil. Suriyaya gedən Almaniya vətəndaşlarının sayı da Azərbaycanla müqayisədə xeyli çoxdur. Bir də ki, rəsmi Bakı Səudiyyə Ərəbistanının reaksiyasından çəkinməyirdi, sələflərin Bakıdakı əsas məscidini qapatmazdı”.

1994-cü ildə mərhum prezident Heydər Əliyevi dövlət müşaviri kimi Ümrə ziyarətində müşayiət etmiş politoloq Qabil Hüseynli prezident İlham Əliyevin üçüncü dəfədir kiçik həcc ziyarətində olduğunu vurğuladı. Prezidentin bu səfərini isə yüksək dəyərləndirdi. Səudiyyə Ərəbistanının illər öncə İslam Konfransı Təşkilatının Azərbaycanı qarşı Ermənistanın təcavüzünü pisləyən sənədin qəbulunda önəmli mövqə sərgilədiyini xatırladı: “Hey-



Qabil Hüseynli:
“Müsəlman dünyasını dünyanın iqtisadi və siyasi, həm də hərbi güc mərkəzinə çevirmək istəyirlər”

bir dövrdə İslam əməkdaşlığının bəhrələrini, xüsusən İslam Bankının Azərbaycana dəstəyini hiss etmişdi. İndi Azərbaycan bu əməkdaşlığı geniş inkişaf etdirmək niyyətindədir. Məsələn, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin baş nazir və şahzadəsinin ölkəmizə səfərindən görüldü ki, xüsusilə Ərəb Əmirliyinin Küveyt bölgəsi Azərbaycanla ciddi ticari və iqtisadi münasibətlərə girişmək niyyətindədir. Azərbaycan tərəfi də Küveytin azad iqtisadi zona təcrübəsindən istifadə etmək niyyətindədir. Azərbaycanın Sumqayıt bölgəsində azad iqtisadi zona yaratmaq ideyası var. Amma hələ ki bu ideyanı gerçəkləşdirmək mümkün olmur. İndi neftlə bağlı yaranan böhran sübut etdi ki, təcili surətdə iqtisadiyyatı real sektora, ağır sənaye sektoruna keçirmək lazımdır. Üstəlik də, ölkədə xarici sərmayənin gəlişini təmin edəcək azad iqtisadi zonaların yaradılması xəttinə də başlanılmalıdır. Zənnimcə, bu gün Azərbaycanın ərəb ölkələrinin aparıcı dövlətləri ilə - buraya Səudiyyə Ərəbistanı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Qətər daxildir - əlaqələrini inkişaf etdirməsində əsas məqsədi, onlardan maliyyə dono-

başlıcası isə bu dövlətlərin həm də siyasi gücündən, siyasi ağırlığından həm Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə, həm də beynəlxalq münasibətlərdə daha aktiv rol oynamaq üçün istifadə etməkdir”. **Q.Hüseynli deyir ki, digər ərəb ölkələri də müsəlman ölkəsi olan Azərbaycanın həm neft ölkəsi kimi əhəmiyyətini başa düşürlər, həm geosiyasi əhəmiyyətini anlayırlar, eyni zamanda Azərbaycan vasitəsilə regional dövlətlərə təsir imkanlarını da yaddan çıxartmırlar:** “Belə bir şəraitdə Səudiyyə Ərəbistanı ərəb dünyasına açar dövlət kimi bu münasibətlərdə böyük rol oynaya bilər. Xüsusilə Səudiyyə Ərəbistanının yeni kralı və müdafiə naziri, həm də vəliəhd olan oğlu kifayət qədər çevik siyasət yürütməyə başlayıb. Məsələn, regionda İrannın təsirini zəiflətməyə çalışırlar, regionda müsəlman dövlətlərinin səmimi əməkdaşlığına - hər halda, belə söyləyirlər - nail olmaq istəyirlər. Bunun nümunəsi kimi birləşmiş ərəb ordusunun yaradılması və gələcəkdə Birləşmiş Müsəlman Ordusunun yaradılması ideyası da gündəmdə olan məsələlərdəndir. Bir sözlə, müsəlman dünyasını dünyanın iqtisadi və siyasi, həm də hərbi güc mərkəzinə çevirmək istəyirlər. Azərbaycan əlbəttə ki, bu məsələdə xeyli qabağa düşə bilər”.

Politoloq bu barədə danışarkən Türkiyə nümunəsindən bəhs etdi: “Türkiyə vaxtilə ərəb ölkələri ilə münasibətlərini inkişaf etdirməsi xəttini tutdu. Hətta iş o yerə çatdı ki, Fələstin, Qəzza bölgəsi məsələsində etdiyi populist çıxışlara görə Ərdoğanı “Yaxın Şərqi sultanı” deyər çağırmağa başladılar. Bu fonda da Türkiyənin iş adamları, Türkiyənin iqtisadi əlaqələri sürətlə inkişaf etdi. İndi Türkiyənin xarici ticarət dövriyyəsinin 30 faizindən çoxu bu ölkələrlə əlaqələrdə əldə edilir. Azərbaycan isə həmin ölkələrlə iqtisadi, siyasi və ticari əlaqələrdə hələ ki diqqətçəkən göstəriciyə nail olmayıb. Zənnimcə, bu səfər xarici siyasətdə həm yeni bir siyasi magistrallın açılmasına gətirib çıxara bilər, iqtisadiyyatda isə əlaqələri intensivləşdirməklə Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafına mühüm töhfələr verile bilər”.

Aprelin 5-də Milli Şura "Talana və yalana son!" şüarı ilə mitinq keçirdi. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəsmi məlumatına görə, mitinqdə 500 nəfər, təşkilatçıların açıqlamalarına görə isə 10 min adam iştirak edib. Neytral müşahidəçilər isə aksiyada təxminən 3 min civarında insanın iştirak etdiyini deyirlər.

Milli Şuranın sosial tələblərlə keçirdiyi birinci mitinq isə martın 15-də eyni ünvanda keçirilmişdi. Həmin mitinqə də təxminən eyni sayda insan qatılmışdı.

Manatın ucuzlaşması və ölkədə bahalaşma prosesinin getməsi, əhalinin sosial durumunun pisləşməsi, narazılığın artması fonunda sırf sosial tələblə, bahalaşma əleyhinə keçirilən mitinqlərə əslində üst-üstə 10 minə yaxın adam yox, bahalaşmadan narazıların sayının heç olmazsa 10 faizi qədərində insan çıxmalı idi. Keçirilən son iki mitinqdə isə bunu görmək mümkün olmadı. Mitinqə qatılanlar əsasən Milli Şuraya daxil olan qurumların və MŞ-dən kənarında olan müxalifət partiyalarının üzvləri idi. Cəmiyyətdəki kütləvi narazılıq mitinqlərdə özünü göstərmir. Belə bir vəziyyətin kökündə nə dayanır? İnsanlar narazılığın motivində dayanan hallar əleyhinə keçirilən etiraz aksiyalarına nə üçün qatılırlar?

Azərbaycan Milli Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Natiq Miri hesab edir ki, bu vəziyyət uzun müddətdir hökm sürsə də, müxalif düşürgenin ritorikası, ittihamlarının ünvani dəyişməyib, eyni adamlar enənəvi düşümlərini "zərərsizləşdirməklə" məşğuldurlar. Vəziyyətin bu hala niyə gəldiyini təhlil edib təkliflər üzərində baş sındırın yoxdur. Ölkədəki vəziyyətdən, yaşayışından narazı insanların keçirilən mitinqlərə qatılmamasının səbəblərindən biri budur. Müxalifətdəki bir sıra liderlərin cılız ambisiyaları, illərlə tutduqları yanlış xətti insanlar izləyir və belələrinin keçirdiyi mitinqlərə qatılmağın müsbət nəticəsinin olmayacağını düşünür: "Parti-

ya liderləri kifayət qədər aydın olan bu reallığı təhlil edib bir nəticəyə gəlmək həvəsində deyillər. İntriqa, söz güleşdirmək, qarşılıqlı ittihamlar adamlar üçün daha rahatdır, bununla işlərini bitmiş sayırlar.

Azərbaycanda ən müxtəlif səbəblərdən narazıların sayı kifayət qədərdir, amma onlar müxalifətin yanında dayanıb etiraz etmək istəmərlər. Bakıda, ölkənin müxtəlif bölgələrindən tez-tez etiraz xəbərləri alırıq, vətəndaşlar Prezident Administrasiyasının, başqa dövlət qurumlarının qarşısına toplaşır, qəsəbələrdə, kəndlərdə yolları kəsir, polislə toqquşur. Amma dinc mitinqdə hansısa partiyanın bayrağının yanında durub tələblərini səsləndirmək niyyətində deyil. Müxalif düşürgə bu barədə ən yaxşı halda sussa da, səbəb elə müxalifətin düşdüyü ağır böhranla bağlıdır. Uzun illər ərzində davam edən bu monoton proses insanların müxalifət təşkilatlarından uzaqlaşdırıb. Çox maraqlıdır ki, cəmiyyətin gözü qarşısına sərilen bu fiasco mənzərəsi heç olmasa bundan sonra diskussiya predmetinə çevriləcəkmi? Əgər çevrilməyəcəksə, dəyişiklik olmayacaqsə, alternativ olduğunu isbatlamayacaqsə, bundan sonra "müxalif güc", "hakimiyyətin əsas rəqibi", "seçkilərdə qalib gələn" epitetləri hədsiz ironiya doğuracaq. Belə görünür ki, dəyişmək əvəzinə kəmiyyətə daha da kiçilən, qrup, fərdi maraqlar uğrunda çarpışan insanların bundan sonra ortaya başqa tablo çıxarmaq imkanları tükənib".

Bir sıra ekspertlər isə düşünür ki, uzun illərin nəticəsiz mübarizəsi və seçki ilə dəyişiklik ümidinə inamin tamamilə

Narazı xalq mitinqlərə niyə çıxır?



Natiq Miri:
"Uzun illər ərzində davam edən bu monoton proses insanların müxalifət təşkilatlarından uzaqlaşdırıb"



Sərdar Cəlalov:
"Xalq düşünür ki, kasıb, dinc yaşamaq yaxşıdır, nəinki yaxın Şərqi və Ukraynanın gününə düşmək"

itməsi, müxalifətin əsas dəstəkçi kimi təqdim etdiyi Qərb strukturlarının hakimiyyətlə rahat işbirliyi, ölkədə dəyişikliyin mümkün olmayacağı rəyinin cəmiyyətdə kök atması, repressiya qorxusu insanların mitinqlərə qatılmamasında əsas səbəblərdəndir.

ADP sədri Sərdar Cəlalov isə hesab edir ki, bahalaşma nəticəsində sosial vəziyyəti ağırlaşan insanların mitinqlərə qatılmaması bir tərəfdən xalqın öz taleyinə laqeyd qalması və apolitik vəziyyətdə olması ilə bağlıdır, ikincisi, xalq düşüncəsi təhtəlsüzür işidir: "Təhtəlsüzürə insanların müdaxilə etmək imkanı yoxdur. Xalq şüurunda

baş verən hadisələri adi məntiqlə izah etməyə cəhd edəndə yanılır. Adi məntiqlə heç vaxt xalqın davranışını izah etmək mümkün olmur. Yaranmış vəziyyəti sadə formada belə izah etmək olar ki, bir insan iki təhlükə qarşısındadır. Bir təhlükə həyatının itirilməsi, o birisi vəsaitinin itirilməsi, kasıblaşmaq təhlükəsidir. Azərbaycanda xalq bir tərəfdən görür ki, Ukrayna hansı problemlərlə üzləşib. Xalq onu da görür ki, yaxın Şərqi də guya demokratiya uğrunda başlanan mübarizə həmin xalqları, dövlətləri məhv edir. Ona görə də xalqın təhtəlsüzürə belə nəticə çıxır ki, kasıb, dinc yaşamaq yaxşıdır,

nəinki yaxın Şərqi və Ukraynanın gününə düşmək. Xalqın gəldiyi bu nəticə onun sosial-iqtisadi həyatda itirdiklərini arxa plana çevirir".

S.Cəlalovun fikrincə, sadə insanların mitinqə qatılmaması həm də onunla bağlıdır ki, əslində insanlar Milli Şuranın və AXCP-nin özündən razılığını müşahidə edir: "İnsanlar da fərqi deyir ki, Milli Şura və AXCP-nin bu mitinqləri keçirməkdə məqsədlərindən biri özlerini yeganə müxalifət kimi göstərməkdir. Həqiqətən də onların məqsədi odur ki, desinlər ki, Azərbaycanda ən güclü yeganə müxalifət onlardır, çünki mitinq keçirirlər. Bu məqsəd isə mitinqlərin guya xalqın hansısa problemlərini həll etmək üçün keçirildiyi fikrini təkzib edir. Digər tərəfdən, Milli Şuranın, AXCP-nin keçirdiyi mitinqlər göstərir ki, cəmiyyətdə ən güclü yeganə müxalif qüvvə olmaları və xalqın onlara böyük dəstək nümayiş etdirdiyi barədə dedikləri də yanlışdır, onlar bu məqsədlərinə çatmırlar.

Demokratik mübarizənin əsas prinsiplərindən biri ardıcılıqdır. Mitinqlər o zaman effektiv ola, artan tendensiya ilə inkişaf edə bilər ki, bu mitinqlərin arasındakı məsafə qısa olsun. Yeni mitinqlər arasındakı məsafə qısa olacaqsə, vətəndaşlar da mitinqlərə bir o qədər dəstək verəcək, mitinqlər bir o qədər də siyasi nəticələrə

gətirib çıxaracaq. Sual ola bilər ki, nə üçün müxalifət mitinqləri intensiv keçirmir, bir ay keçirir, 3-4 ay sonra təkrar keçirir? Çünki bu mitinqlər sosial tələbat deyil. Sosial tələbat olsa, xalq gündə 3-4 dəfə mitinq keçirməyi tələb edər. Həm də mitinqlərdə nəticə olmadığınca görə iştirakçıların sayı artmır, azalır".

Müsavat Partiyası Məclisinin üzvü Mustafa Hacıbəyli isə hesab edir ki, Müsavat aksiyalarının daha geniş və kütləvi olmasının üçün birgə fəaliyyətin tərəfdarıdır: "Biz Milli Şuranın keçirdiyi aksiyaları dəstəkləyirik və aksiyaların keçirilməsini zəruri sayırıq. Eyni zamanda biz daha geniş və kütləvi aksiyaların təşkil olunması üçün bütün müxalifət partiyalarının birgə fəaliyyətinin tərəfdarıyıq. Biz əvvəldən də Milli Şura rəhbərliyinə aksiyada iştirak niyyətimizi bildirmişik. Lakin Milli Şura bizim çağırışımıza müsbət cavab vermədi. Buna baxmayaraq, yüzlərlə müsavatçı həmin aksiyada iştirak etdi.

Həmən bir yerə toplamaq və öz liderliyini təsdiq etmək üçün hər bir siyasətçi tələb-bürdün imtina etməlidir. Mən bunu hər kəsə aid edirəm. Həmən mənim "ayağıma yığılacaq" siyasəti yeritmək alınmayacaq. Ona görə də bütün siyasətçiləri bu tələbdən uzaq olmağa, cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olan partiyaların ayağına getməyə çağırıram. Bütün tələblərin və təşkilatların sənənlə bir yerdə olmasını istəyirsənsə, buna şərait yaratmalısın. Mən bunu təkcə AXCP rəhbərliyinə deyil, hər bir siyasətçiyə aid edirəm".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

ADR-dəki müsavatçılar narahatlıq içində

Müsavat Partiyasının sonuncu Məclisinin iclasında Vurğun Əyyubun Məclis üzvlüyünə xitam verilməsindən sonra partiya rəhbərliyinə qarşı sosial şəbəkələrdə və mediada müxtəlif iradlar səsləndirilir. Baxmayaraq ki, Vurğun Əyyub özü Məclis üzvlüyünə xitam verilməsindən narahat olmadığını, bu məsələnin onu qətiyyətlə maraqlandırmadığını bildirib, bir sıra insanlar Müsavat rəhbərliyini günahkar elan etməkdədirlər.

Müsavat Qadınlar Birliyinin sədri, ADR İdarə Heyətinin üzvü Ellada Məmmədli report.az-a bildirib ki, onlar Vurğun Əyyubu Məclis üzvlüyündən çıxarması düzgün deyildi.

O, bu addımı Müsavatın indiki rəhbərliyinin Vurğun Əyyuba qarşı kininin, qərəzinin göstəricisi hesab edir: "Bu qərəz uzun illərdir davam edir. Onlar öz varlıqlarını sübut etmək üçün belə bir addım atdılar. İstəyirlər ki, onlara bi-

et edək. Müsavat rəhbərliyi Vurğun bəyin partiyadan çıxarılmasına çalışırdı, rəhbərlik dəfələrlə partiya özəyinə müraciət etsə də, onlar buna razılıq verməyiblər. Vurğun Əyyubu aşağılamaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etdilər. Qurultaydan sonra partiya rəhbərliyini kim tənqid edirsə, partiyadan uzaqlaşdırılır".

E.Məmmədli Müsavat Məclisinin sonuncu toplantısında parlament seçkilərində

partiyadan namizədliyini irəli sürən şəxslərlə bağlı təlimat və öhdəlik sənədinin qəbul edilməsinin anlaşılmaz olduğunu vurğulayıb: "Təlimat kifayət qədər təzadlıdır. Məclis namizədi təsdiq edə bilməz, müəyyənləşdirə bilər. Onlar seçkilərlə bağlı öhdəlik sənədi də qəbul ediblər. Bu təlimat və öhdəlik sənədi demokratik əsaslara ziddir. Vurğun bəylə bağlı atılan addımdan da belə görünür, ADR-də təmsil olunan Müsavat üzvlərinin namizədliklərinin irəli sürülməsini təsdiq etməyə bilirlər. Onlar bu işlərin hamısını özlərinə uyğun müəyyənləşdiriblər".

Müsavat başqanının müavini Səxavət Soltanlı isə "Yeni

Müsavat"a bildirdi ki, Ellada Məmmədli özü də yaxşı bilir ki, Vurğun Əyyub özü Məclis üzvü hesab etmədiyini dəfələrlə bəyan edib. Belə bir vəziyyətdə onun Məclis üzvü kimi saxlanması məntiqsiz olmaqla yanaşı, əslində Vurğun Əyyubun hüququnun pozulması olardı: "Adam özü Məclisin üzvü hesab etmirsə, onu güclə orada saxlamağın mənası yoxdur. Məclis onun özünün iradəsini nəzərə alıb. Deputatlığa namizədlərin siyahısını isə Məclis səsvermə yolu ilə təsdiqləyəcək. Bu məsələdə də Müsavat rəhbərliyi heç kimə təzyiq etməyəcək, göstəriş verməyəcək. Hər bir Məclis üzvü öz iradəsi ilə səs verəcək. Kimlərin



Ellada Məmmədli:
"ADR-də təmsil olunan Müsavat üzvlərinin namizədliklərini təsdiq etməyə bilirlər"

namizədliyinin təsdiqlənməsi isə məhz Məclis üzvlərinin iradəsindən asılı olacaq. Müsavat Partiyasının namizədlərini hər zaman Məclis təsdiq edib. Bu yenilik deyil, bu dəfə də belə olacaq. Kimsə bunu bilə-bilə Məclis üzvlərini təhqir edəcəksə, Məclisi aşağılayacaqsə, insanların inamin qazanmaq əvəzinə şübhəli fəaliyyətlə məşğul olacaqsə, nəticədə də həmin Məclisdən yetərli səs



Səxavət Soltanlı:
"Kimsə Məclisdən yetərli səs ala bilməyəcəksə, partiyanın rəhbərliyi nə edə bilər?"

ala bilməyəcəksə, partiyanın rəhbərliyi nə edə bilər? Bu halda günahı Məclisdə və rəhbərlikdə yox, özündə axtarmaq daha məntiqli deyilmi?

Odur ki, Ellada Məmmədlinin həm Vurğun Əyyubun Məclis üzvlüyü məsələsi, həm də ADR-dəki müsavatçıların deputatlığa namizədliyi ilə bağlı iddiaları tamamilə uydurmudur".

□ **E.SEYİDAĞA**

Rusiya müxalifətinin lideri, prezident Vladimir Putinin əsas siyasi opponenti sayılan Boris Nemtsovun Moskvada, Kremlin cəmi bir neçə addımlığında öldürülməsindən 40 gün keçdi. Lakin artıq əminliklə söyləmək olar ki, cinayətin üstü isti izlərlə açıla bilmədi. Bu qəddər vaxt əlbəttə ki, gerçək qatillərin və onların arxasında duranların - sifarişçilərin üzə çıxarılması üçün yetərli olmalı idi.



lam motivi iddiası qapadılmış hesab edilə bilər. Onsuz da Rusiyanın ictimaiyyəti, siyasi-ekspert dairələri, o sırada hüquqşünaslar, beynəlxalq ictimaiyyət bu iddianı ciddi qəbul eləmir, etməyəcək də. Yerdə qalır yenə də siyasi motiv. O da 40 günün sonunda təsdiqlənmiş kimidir...

Bu arada xəbər yayılıb ki, Nemtsovun qatillərinə 15 milyon rubla yaxın pul vəd edilib və qatillər də vəd olunan pu-

Bir qətlin tarixçəsinin gözlənilən sonu

Xalid KAZIMLI



Zaman sürətlə keçir, gözümüzü açdıq, yumduq və budur, Rusiya müxalifətinin liderlərindən olan Boris Nemtsovun qətlindən 40 gün keçir. Onu fevralın 27-də Moskvada, Kremlin iki addımlığında yaxın məsafədən 4 güllə vuraraq öldürmüşdülər.

Bu, Rusiya tarixinin ən qalmaqallı siyasi qətlərindən biridir. Stalinin dövründə Sergel Mironoviç Kirovun qətlində bu cür olub - çox səssiz və müəmmal.

Ancaq üstündən uzun müddət keçəndən sonra tarixçilər qətlin əsl sifarişçisinin Stalinin özü olduğunu sənəd-sübutlarla ortaya qoydular, amma artıq o qətlin iştirakı və şəhidlərinin heç biri heyatda yox idi.

Bununla belə, elə qətdən dərhal sonra Stalinin göstərişi ilə həmin qətlin üstü "isti izlərlə" açılıb və bu işlə bağlı nə az, nə çox, düz iki min adam həbs olunub. Kirovun özünü öldürdüyən Stalin qətdən istifadə edərək onun tərəfdarlar korpusunu - Leninqrad partiya komitəsini darmadağın edib. Həmin iki min adamdan biri də sağ buraxılmayıb.

(Eyni üsulu Hitler də həyata keçirib - reystaqın binasını yandırdaraq bütün siyasi rəqiblərinə qarşı repressiyaya başlayıb).

Xatırlayırınsızsa, Nemtsovun qətlindən dərhal sonra qətlin sifarişçisi və icraçıların kimlər olduğu geniş müzakirə olunurdu və ortaya maraqlı versiyalar çıxmışdı.

Bu gün elə görünə bilər ki, sanki qətlin motivi, sifarişçiləri və icraçıları bəllidir.

Əslində isə heç nə aydın deyil. Nemtsovun müsəlmanlara qarşı işlətdiyi sözlərə görə öldürüldüyü mülahizəsinə irəliləyən və israrla müdafiə edən şəxslər ortaya onun hər hansı bir ifadəsini tapıb qoya bilmədilər.

Qətlə boynuna götürən çeçen Dadayev isə bir gün "bəli, qətl mən törətmişəm" deyir, o biri gün "xeyr, mənim qətdən xəbərim yoxdur" deyərək bəyanat yayır. Adam oyun oynayıb, bazarlıq edir.

Onun Çeçenistan prezidenti Ramzan Kadırovun yaxın adamı olması faktlarla sübut olunub, Kadırovun isə prezident Putinin ən yaxın adamı olduğu heç kəsə sirr deyil.

Qətdən bir neçə gün sonra Kadırova orden verilməsi məsələsinə xüsusi önəm verməmək də olar, fəqət onun israrla bu qətdə "Qərb izi" axtarması bəzi mətləblərdən xəbərlər verir və ziddiyyət yaradır.

Əgər Nemtsovu gerçəkədən də Qərbdəki gizli və məkrli imperialistlər sırf Putinə problem yaratmaq, onu xalqın gözündən salmaq üçün öldürüblərsə, o zaman Rusiya kimi geniş əlaqələri, bacarıqlı kəşfiyyat strukturları olan dövlətin əlində həmin dairələri ifşa etmək, "əsl sifarişçiləri" tapmaq qətlin olmalıdır.

"Bu qətl Putinə sərfəli deyildi" deyənlər də eyni cür zəif mövqedə qalırlar. Bu qətl kime sərfəliydisə, onu aşkara çıxarsınlar.

Əslində isə məhz Nemtsovun qətlindən sonra Rusiya Federasiyasının siyasi arenasına qəbiristanlıq sükutu çökdü. Qətdən bir neçə gün öncə geniş etiraz aksiyaları təşkil etməyə hazırlaşan rusiyalı müxaliflər həm o arəfədəki, həm də ondan sonrakı aksiyalarını təxirə saldılar. Bir çox liderlər hətta öldürüləcək növbəti adam olduqlarını bəyan edirdilər. Onları terror xofu basmışdı, çünki sübut edə bilməsələr də, qətlin sifarişçisinin kim olduğunu bilirler.

O vaxtdan bəri Rusiya müxalifətçiləri yalnız özlərinə gəlməyə, toparlanmağa çalışır və Nemtsovun xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlər keçirirlər.

Ən diqqətçəkən məqam odur ki, Rusiya hakimiyyəti Nemtsovun ölümü ilə də müxalifətçi kimi davranır, qətlin baş verdiyi yere gətirilən gülləri yığıdır, Nemtsovun xatirəsinə həsr olunmuş konserti qadağan edir və s.

Həmin fərqi deyir ki, RF hakimiyyəti Nemtsovu unudurmağa çalışır, ictimaiyyətin bu dəftəri qapatmasını istəyir.

Əlbəttə, qətlin sifarişçiləri bildirdilər ki, bu miqyasda siyasi xadimin qətlə ajiotaj doğuracaq, dünya birliyi şoka düşəcək, qüdrətli dövlətlərdən bu siyasi qətlə görə mənfi səciyyəli reaksiyalar gələcək. Ancaq onlar onu da bildirdilər ki, bu ajiotaj, uzağı, üç gün, bir həftə çəkəcək, sonra isə unudulub gedəcək. Çünki adətən başqa qalmaqallı hadisələr (təyyarə, gəmi qəzası, daşqınlar, zəlzələlər, müharibələr) baş verir və ictimaiyyət onların müzakirəsinə qapılır. Hər şey gözlənilmədiyi kimi oldu.

Budur, yalnız dünən fərq etdik ki, Nemtsovun qətlindən 40 gün keçir. O, bir də ictimaiyyətin yadına əsaslı şəkildə 2016-cı ilin 27 fevralında, qətlinin ildönümündə düşəcək.

Boris Nemtsovun

qətlindən 40 gün ötdü

Rusiyanın müxalifət liderinin qanı batırılmış sayıla bilər; izlər və şübhələr heç vaxt olmadığı qədər indi Kremlə aparır; Putin hakimiyyətdə olduğu dövrdə sifarişçilər azadlıqda gəzəcək...

edilmələri ya hazırkı siyasi rejimə ciddi başağrısı yarada bilər, ya da Putin onlardan, sadəcə, ehtiyat edir. İstənilən halda, həqiqi sifarişçilər azadlıqda qaldıqca, şəkk-şübhələr də təkrar edirik, Kreml rəhbərinə yönəlmiş qalacaq.

Əgər qətl hadisəsinin ilk günü Putinin bəyan elədiyi kimi, bu, "xain bir hərəkət, dövlətə qarşı tərxiyat"dırsa, üstəgəl, Kremlin iki addımlığında törədilməklə Putinin önünə əlcək atmaq mesajı daşıyarsa, o zaman cinayəti açmağa nə mane olur? Nədən cənab Putin şübhələri özündən uzaqlaşdırmağa, beynəlxalq birlik qarşısında suçsuz görünməyə tələsmir? Yoxsa bununla ölkə daxili narazılıqda xof ovqatının qalmasında maraqlıdır? Ya bəlkə başqalarına da görk vermək məqsədilə işin üstü açılırmı?

Bütün hallarda artıq ona

da şübhə qalmır ki, Nemtsovun aradan götürülməsi birbaşa Kremlin göstərişi olmasa belə, onun razılıq əlaməti daşıyan susqunluğundan, siyasi qəsdlərə yaradılan "ideal şərait"dən istifadə olunmaqla həyata keçirilib.

Xatırladaq ki, hadisə ilə bağlı çeçen əsilli 5 nəfər həbs olunub. Onların hamısına qanunsuz silah əldə etmə və saxlama, həmçinin "qabaqcadan əlbir olmuş bir qrup şəxs tərəfindən maddə ilə ittiham irəliləndirilib" məzmununda bəyanat verilib.

Yada salaq ki, Boris Nemtsov Rusiya baş nazirinin keçmiş müavini, Nijeqorod vilayətinin keçmiş qubernatoru, Yaroslavl Vilayət Dumasının deputatı olub. O, fevralın 28-nə keçən gecə Moskvanın mərkəzində, Böyük Moskvoretsk körpüsü üzərində qətlə yetirilib. Dünən qətlin 40-cı günü ilə bağlı paytaxt Moskva da daxil, ölkənin bir sıra şəhərlərində anım tədbirləri keçirilib.

Başqa sözlə, qətdə is-

lun bir hissəsini alıblar. Bu barədə jurnalistlərə Nemtsov ailəsinin vəkili Vadim Proxorov məlumat verib. Proxorov qatillərin pulun bir hissəsini aldıkları faktının artıq müəyyən edildiyini də söyləyib. Ancaq bu fakt (əgər faktdırsa) nəyi dəyişəcək, cinayət işinin açılmasına, yoxsa daha da ört-basdır edilməsinə, istintaq görüntüsünə xidmət edəcək? Sual həm də budur.

Yada salaq ki, Boris Nemtsov Rusiya baş nazirinin keçmiş müavini, Nijeqorod vilayətinin keçmiş qubernatoru, Yaroslavl Vilayət Dumasının deputatı olub. O, fevralın 28-nə keçən gecə Moskvanın mərkəzində, Böyük Moskvoretsk körpüsü üzərində qətlə yetirilib. Dünən qətlin 40-cı günü ilə bağlı paytaxt Moskva da daxil, ölkənin bir sıra şəhərlərində anım tədbirləri keçirilib.

□ **Siyasət sərbəsi**

Ermənistanda kütləvi həbslər başladı

Ermənistanın "Təsədicu parlament" təşkilatının koordinatoru, müharibə veteranı Jirayr Sefilyan saxlanılıb.

APA-nın Ermənistan mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, təşkilatın üzvü Pavel Manukyan və təşkilat koordinatorunun qardaşı Toros Sefilyan da polise aparılıb.

Qeyd edək ki, aprelin 7-də səhər saatlarında Erme-



nistan Xüsusi İstintaq Komitəsi nümayəndələri və polis əməkdaşları təşkilatın ofisində axtarış aparıblar. Onlar ərəziyə gələn vəkile axtarış haqqında sənədi təqdim etməyiblər və onu ofisə buraxmayıblar.

Bundan başqa, təşkilatın bir neçə üzvünün, o cümlədən saxlanılan J. Sefilyanın evində axtarış aparılıb.

Xüsusi İstintaq Komitəsinin məlumatına görə, saxlanılanların aprelin 24-də "erməni soyqırımının ildönümü" ilə əlaqədar planlaşdırılan tədbirlərdə tərxiyat törətməyi planlaşdırıblar. Onlar silah, döyüş sursatları və partlayıcı maddələrin qanunsuz saxlanılmasında günahlandırılırlar.



Nisbi iqtisadi sabitlik nə qədər çəkəcək?

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bəlkə də böyük panika artıq çöküb. Amma dünya bazarında neftin ucuzlaşması ilə başlanan iqtisadi böhranın dinamikası indi də ən çox maraq kəsb edən məsələlərdən biridir - insanlar rahat olmur, hələ də prosesləri diqqətlə izləyirlər, hər gün və bəlkə də gündə bir neçə dəfə manatın kursu ilə maraqlanırlar, maliyyə strukturlarının hansı bəyanatla çıxış edəcəyini gözləyirlər...

İnsanlar belə hesab edirlər ki, hər şey birinci "avropiada"dan sonra baş verəcək. Doğrusu, belə ehtimalların haradan qaynaqlandığı, haradan başlanğıc götürdüyü bizə elə də məlum deyil...

Amma bir şey var ki, əvvəllər hökumət manatın kursunu saxlamaq üçün hər gün pul xərcləyirdi. Manat ucuzlaşandan sonra bu məsrəflər qismən azaldı. İndi əsas odur ki, bu "qismən azalma" hökuməti qane edir, yoxsa o, manatı bir az da ucuzlaşdırmaq niyyətindədir?..

Bu baxımdan bəlkə də cəmiyyət öz ehtimallarında haqlıdır. Ola bilsin ki, "avropiada" davam edənə qədər bazara pul emissiyası davam edəcək, sonra isə bu, dayandırılacaq. Amma artıq indidən manatın tam sərbəst buraxılacağı haqda anonslar da səslənir...

Neftə gəldikdə isə, stabilləşmə mərhələsi, prinsipcə, çox da uzaqda deyildi. Üstəlik, hətta bu vaxta qədər neftin qiymətinin artmasına təkan verən amillər daha çox idi, nəinki əks amillər. Maraqlıdır, neft hələ ucuzlaşmağa başlayanda Səudiyyə Ərəbistanı bildirdi ki, hətta onun qiyməti 15 dollar olsa belə, yenə də neft ixrac etmək bu ölkəyə sərf edir.

Bundan sonra Azərbaycanda neftin bir barelinin maya dəyəri ilə maraqlandıq. Məlum oldu ki, bu, haradaca 12-15 dollar civarındadır...

Deməli, neft əslində bizim üçün də katastrofik həddə ucuzlaşmayıb. Amma görünür, burada məsələ hasilatın həcmindədir - Azərbaycan təbii ki, Səudiyyə Ərəbistanı qədər neft hasil etmir...

Bir az əvvəldə qeyd etdik ki, bu vaxta qədər artım yaranan amillər daha çox idi, nəinki əks amillər. Çox güman ki, qiymət yay aylarında stabil bir səviyyəyə çatacaq və bundan sonra hamı "kəmərinə nə qədər çəkmək" lazım gəldiyini biləcəkdir...

Fəqət, situasiya bir az dəyişdi. İndi səhnəyə yeni bir neft oyunçusu - İran daxil olmaq əzmindədir. Bu ölkə ilə ABŞ arasında əldə olunmuş razılıq ona qarşı bu vaxta qədər təbiiq olunan iqtisadi sanksiyaların götürülməsilə şərtləndirilir...

Əgər belə olarsa, ABŞ-la İran arasında razılışma baş tursa, İran dünya neft və qaz bazarına daxil olacaq. Bu isə həcmə artması, qiymətin düşməsi deməkdir. Amma bütün hallarda bu, iyunun 30-dan tez baş verməyəcək, hətta böyük ehtimalla bir az da artıq vaxt tələb edəcək, çünki iki ölkə arasında saziş qeyd etdiyimiz kimi, hələ iyunun sonunda imzalanmalıdır...

Di gəl, bir məsələni burada qeyd etməmək olmur. Böyük neft pulları dövrü bütün hallarda Azərbaycan üçün arxada qalıb. Əslində bunu əvvəllər neftin ucuzlaşmasına istinad etmədən də deyirdilər. O vaxt bildirilirdi ki, təxminən elə bu illərdə hasilatın həcmi kəskin şəkildə aşağı düşəcək. İndi böyük hesabla ümid qazdan gələcək gəlirlərə qalıb...

Bəli, artıq saatlar (onları irəli çəksək də...) hamı üçün geriye işləyir-hakimiyyət üçün də, cəmiyyət üçün də... Hazırda vaxt tamam başqa vaxtdır - indi problemlə ölkəni idarə etmək və problemlə ölkədə yaşamaq vaxtdır...

Görünür, buna da alışmaq lazım gələcək. Belə hesab edirik ki, mümkün iqtisadi böhrandan uzağa gedən siyasi nəticələr çıxarmaq hələ tezdir, böyük ehtimalla ən azı tezliklə "Azərbaycan baharı" olmayacaq, çünki bu ölkənin insanları müxalifətin keçirdiyi etiraz aksiyalarını hələki internetdən izləməyə üstünlük verir...

Bütün hallarda yazın və hətta yayın nisbi sakitlik, qismən iqtisadi sabitlik şəraitində keçəcəyinə ümid edirik. Təbii ki, ümid edirik. Bir daha qeyd edirik ki, burada qarşıdan gələn "avropiada" da az rol oynamır...

Düşünürük ki, payızda situasiya qismən aydınlaşacaq. O vaxt həm neft bazarı ilə bağlı, həm İranla bağlı, həm də ölkənin maliyyə siyasəti ilə bağlı aydınlıq yaranacaq...

Gəl, bir məsələni də qeyd etməmək olmur - işsizlərin sayı getdikcə artır, çünki büdcədən ayrımlar kəskin şəkildə məhdudlaşdırılır...

Təbii ki, bu, elə bir faktıdır ki, ölkədəki siyasi iqlimi onu nəzərə almadan müəyyən etməyə çalışmaq düzgün olmazdı. Amma tələsməyək, görək, ölkə və onun siyasi istəblişmənti bu dolanbacdan neçə çıxacaq. Hər halda, onlar da nəşə düşünürlər...

Martın 8-də Bakının vaxtilə "Motodrom" adlanan ərazisində yaşayan 5 ailə "hədiyyə" ilə üzleşib. Bu massivdə yaşayan sakinlərin evləri heç bir xəbərdarlıq olunmadan bir-iki saatın içərisində yerlə-yeksan edilib.

na sökülən mülkünü görə vənəsini verib: "Prezidentin adından istifadə ediblər. Biz dövlətə, ölkə başçısına sadiq adamlarıq. Ancaq bizi bu vəziyyətə qoyublar. Mənə kompensasiya ödənilsin. Əşyalarım dəyən ziyana görə də təminat ödəsinlər. Vağzalda, körpünün altında yatıram".

dedilər ki, prezident əmr verib, köçməlisiniz. Bizə "kupça" yox, sənəd verilib. Torpaq pulu, əmlak pulu ödəmişik. 150 kvadrat metr evimi uçurdular. Gecə saat 1-ə qədər də yandırdılar qurtardılar.

Həmin gün özümdən getdim. O vaxt ayıldım ki, icra fəhələrlərə pul paylayıb ki, evimin

bar verən ağaclarımın haqqını tələb edirəm. Əziyyət çəkib ev tikmişik, 8 ildir burada yaşayırdıq. Mənə ev verilsin".

Qeyd edək ki, Avropa Oyunları ilə əlaqədar Bakı Atıcılıq Mərkəzinin bu sahədə inşa olunması nəticəsində ətrafdakı fərdi evlər bir neçə saatın içində sökülərək yerlə yeksan

"Motodrom" da evi dağıdılan sakinlər etiraza qalxdı

Bakı Atıcılıq Mərkəzi ilə üz bəüz beş ailənin yuvası bir neçə saatın içərisində yerlə-yeksan edilib; sakinlər küçələrdə qalıb: "Avtovağzalda gecələyirəm..."



Bakı Atıcılıq Mərkəzi ilə üz bəüzdə yerləşən tikililərin sahiblərinə qabaqcadan nə bildiriş verilib, nə də onlara yixilən yuvalarının qarşılığında kompensasiya ödənilib.

Sakinlərin sözlərinə görə, Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi olan Ədalət adlı şəxsin iştirakı ilə onların mülkləri dağıdılıb. Mülk sahiblərinin ev əşyaları, avadanlıqları da dağıntılar içərisində qalıb.

Evi uçurulan Sabir Bədəlov deyir ki, onun evi xəbərdarlıqsız dağıdılıb və avtovağzalda gecələyir: "Əyin-başımı götürə bilmədim. Prezidentin adından istifadə etdilər. Guya ölkə başçısı əmr verib ki, 2 saat içində evlər söküləcəkdir.

Bu dəqiqə çöldə yaşayıram. Evlərimizdən 150 metr aralıda körpü salınır. Yan tərəfdə isə Bakı Atıcılıq Mərkəzi tikilib. Bizim evləri də bu işlərin ortasında olduğuna görə söküblər. Bizə nə ev veriblər, nə də pul. Yaxşı, bəs hara gedək? Prezidentin adından istifadə etməklə bizi küçələrdə qoyublar".

S.Bədəlov deyir ki, onlara heç bir vəd verilməyib: "Prokurorluğa da müraciət etmişik. Binəqədi icra hakimiyyətinə də getmişik. Bizi küçələrdə qoyublar. Mən ölkənin vətəndaşıyamsa, dövlət sökdüyü evimə görə mənə mənzillə təmin etməlidir. İcra nümayəndəsi Ədalətin yanına getdim. Məni təhqir edib yanından qovdu".

Evi sökülən deyir ki, icra nümayəndəsi Roza adlı qadı-



Cəbrayıldan köçkün olan Fəridə Həsənova isə bildirir ki, martın 8-də ona bir Azərbaycan qadını olaraq "hədiyyə" edilib: "Biz nə Novruz bayramı bildik, nə 8 mart. Həmin gün gəlib evimizi dağıtdılar. İcra nümayəndələri gəlib əşyalarımı yığırdılar. Bələcəridə bir kirayə tutublar, pulunu veriblər. Bir ayını ödəyiblər, bəs qalanını necə ödəyək? Bizə nə köçkünlərə tikilən evlərdən mənzil söz veriblər, nə də ki pul. Basılan torpağımın, əzilen əmlakımın, 30-40

edilib.

"Motodrom"da görülən digər işlər isə lap əvvəldən başlanılıb. "Azəryolservis" ASC və "Bakı Metropoliteni" QSC nümayəndələri buradakı bəzi evlərin və heyətlərin ərazisini ölçüblər. Sakinlərə deyiblər ki, ölçülmüş evlər söküləcək.

Üstəlik, söküləcək evlərə görə nağd pulun verilecəyi, yaxud sakinlərin başqa ərazilərə köçürülməyə barədə də heç bir informasiya verilməyib. Odur ki, mülk sahibləri nigaran qalıb.

Məqsəd Bakı-Rusiya magistral avtomobil yolunun üstündəki yolötürücüsünün altında yeni yolötürücülər tikmək olub. Ərazidə "Körpü-Bina Tikinti" MMC-nin texnikaları tərəfindən qazıntı işləri aparılıb. Biz ərazidə olarkən xeyli işin görüldüyünün şahidi olduq. Artıq avtovağzalda "20 Yanvar" istiqamətində yerləşən şam ağaclarından ibarət məşəlik zonası da bu layihələrə qurban verilib. Ərazidə yaşıllıqlar kəsilib məhv edilib.

Deyənlərə görə, sökülən evləri general Əli Nağıyevin yaxınları tikdirib ayrı-ayrı vətəndaşlara satıblar. Tikinti işlərinə generalın qardaşı Vəli Nağıyevin rəhbərlik etdiyi bildirilir. O, bu işləri Azər Şirinov adlı yaxın adamının əli ilə görüb. Ev alan insanları arxayın salıblar ki, evlər sökülməyəcək. Söküləndə kompensasiya alacaqlar. Amma sakinlər bu vədin hələ də yerinə yetirilmədiyini bildirirlər.

Xatırladaq ki, Sumqayıt istiqamətindən gələn nəqliyyat vasitələri, habelə Beynəlxalq Avtovağzalın Qazax-Gürücün sərhadı, Ələt-Astara-İran sərhadı və Hacıqabul-Horadiz istiqamətində sərnişin daşıyan avtobuslar Bakı-Sumqayıt yoluna daxil olmadan Respublika Stend Atıcılığı İdman Kompleksinə və "Bakı Dairəvi-1" avtomobil yoluna maneəsiz çıxma biləcəklər.

Bələcə, "Motodrom"un üç layihənin reallaşdırılması nəticəsində xəritədə yalnız adı qalıb.

□ E.SALAMOĞLU
Fotolar müəllifindir

Ağdamda tutulan erməni kəşfiyyatçısının məhkəməsi başladı

Arsen Baqdasaryan müdafiə mövqələrimizə keçib səngərlərdə partlayışlar törətmək barədə göstərişlər alıbmış

Aprelin 7-də Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsində ötən il dekabrın 26-da cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində qoşunların təmas xəttini keçən erməni kəşfiyyatçı Baqdasaryan Arsen Eduardoviçin cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası başlayıb.

APA-nın məlumatına görə, prosesə hakim Elbəy Allahverdiyev sədrlik edir. Qeyd edək ki, Respublika Hərbi Prokurorluğunun yaydığı məlumata görə, ötən il dekabrın 26-da cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində qoşunların təmas xəttini keçən ermənilərin kəşfiyyat-təxribat qrupunun üzvü olan peşəkər hərbi qulluqçu Baqdasaryan Arsen Eduardoviç Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının sayıqlığı nəticəsində yaxalanıb və hüquq-mühafizə orqanlarına təhvil verilib.

İstintaqla müəyyən olunub ki, Ermənistanın xüsusi təlim keçən Arsen Baqdasaryan Azərbaycan Respublikasının



Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal altında saxlanılan Ağdərə rayonu ərazisində yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərkib hissəsi olan 49971 sayılı hərbi hissədə müqavilə əsasında baş çavuş hərbi rütbəsində kəşfiyyat bölüyünün taqım komandiri vəzifəsində fəaliyyət göstərdiyi zaman hərbi hissə komandirindən (adı və soyadı bəllidir) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarını milli ədavət və

düşmənçilik niyyəti ilə qəsdən öldürmək, Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətini zəiflətmək məqsədilə Silahlı Qüvvələrimizin müdafiə mövqələrinə tərafət keçib səngərlərdə partlayışlar törətmək üçün mina basdırılması barədə göstərişlər alıb. Arsen Baqdasaryan bu məqsədlə cinayətkar birliyin digər üzvləri ilə birlikdə (onların adları və soyadları istintaqa bəllidir) 2014-cü il dekabrın 26-da saat 15 radələ-

rində qoşunların təmas xəttini gizli olaraq keçərək Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin müdafiə mövqələrində özləri ilə götürdükleri 7 ədəd "fuqas" tipli piyada əleyhinə minalardan 3 ədədini Azərbaycan hərbi qulluqçularının daha çox gedib-gəldiyi səngər yollarında yerləşdirdikdən sonra geri qayıtmaq istəyərkən tutulub. Cinayət törətməkdə əsaslı şübhələr olduğundan Arsen Baqdasaryan barəsində Bakı Hərbi Məhkəməsi tərəfindən həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

İş üzrə zəruri istintaq hərəkətləri aparılaraq hadisə yerinə, habelə Arsen Baqdasaryanın üzərindən götürülmüş soyuq silaha və digər əşyalara, torpağa basdırılmış minalardan birinə, həmçinin digər iki minanın partladılmaqla zərərsizləşdirildiyi yerə baxış keçirilməklə, məhkəmə-tibbi, kompleks məhkəmə psixiatrik və psixoloji, məhkəmə partlayış-texniki və s. ekspertizaları təyin edilərək rəylər alınmış, hadisənin şahidləri dindirilib.

Arsen Baqdasaryan ilkin istintaq zamanı və istintaqın sonrakı gedişində təkzibolunmaz sübutların təsiri altında törətdiyi cinayətləri könüllü etiraf edib və işin halları ilə bağlı istintaqa ətraflı məlumat verib.

Hazırda Respublika Hərbi Prokurorluğunda cinayətkar birliyin digər üzvləri barəsində cinayət işi ayrılmaqla, ibtidai istintaq davam etdirilib.



Dələduzluqla üzləşən Bakı sakininin şikayəti 4 ildir araşdırılmır

Sədaqət Səlimova aidiyyəti qurumların işi süründürdüyünü, müstəntiq isə "əlinizdə kifayət qədər dəlil yoxdur" deyir...

Bakı şəhər, Yasamal rayonu sakini Sədaqət Səlimova hüquq-mühafizə orqanlarına ünvanladığı şikayətin 4 ildir araşdırılmadığını deyir. Redaksiyamıza müraciət edən qadın ona külli miqdarda pul "atan" iki nəfərdən şikayətçidir. O, əlində faktla bağlı sübutlar olduğunu, müstəntiqin isə ona dəlillərin kifayət etmədiyini söylədiyini bildirir.

Sədaqət Səlimova bildirir ki, 2009-cu ildə uzun müddət tanıdığı ailəyə 30 min dollar və 20 min manat pul verib. "İlhəm və Ələsgər Abuşovlar məndən aptek açmaq üçün pul aldılar. Biz şərik olacaqdıq. Onlar "Avromed"-in Yasamalda aptekini açmağı planlaşdırdıqlarını bildirdilər. Mən də dörd dəfəyə ümumilikdə 30 min dollar və 20 min manat pul verdim. Bir dəfə pulu verəndə yanımda şahid də olub. Həmin şahid sonradan bununla bağlı ifadə də verib. Aptek isə açılmadı. Bir neçə aydan sonra İlhəm Abuşova gəldi, dedi ki, iflasa uğramışıq. Amma pulu alanda deyirdilər işlərimiz yaxşı gedir. Sonra öyrəndim ki, məndən aldıkları pula Yeni Yasamalda Ələsgər Abuşovun adına "Akkord"-dan ev alıblar. Mən kürekənimlə onların yanına gedib pulumu istədim. Sonda dedilər ki, həmin evi satıb pulumu verəcəklər. Evin pulu tam ödənməmişdi. Şirkətdə əvvəlcə evi satmağa razılaşsalar da, sonra imtina edildi. Səbəb demədilər, güman edirəm ki, bu, düşünülmüş oyun idi. Sonra dedilər ki, evi tam satıb mənim pulumu verə bilərlər. Bunun üçün də məbləğ tam ödənməlidir. Qohumlarımdan biri evi almağa razılaşdı, ancaq bu dəfə şirkət buna getmədi".

Şikayətçi daha sonra deyir: "Sonda onlara dedim ki, heç olmasa, verdiyim pulu notariusda rəsmiləşdirək. Uzun mübahisədən sonra yazdığım ki, onlar məndən bir kiloqram qızıl pulunu alıblar. Çünki qızıl mənə pulun əvəzinə qızıl verəcəyini vəd etmişdi. Onların xətti ilə yazılan ərizələri də məhkəməyə təqdim etmişəm. Məhkəmədə təsdiqini tapıb ki, xətt onlarındır. Mənə cəmi 13 min dollarlıq qızıl verdilər, mən də satıb pulumu götürdüm. Geri qalan məbləği verməkdən isə imtina etdilər. Mən də 2011-ci ildə polisə müraciət etdim. Bundan sonra isə İlhəm Abuşova məni hədələdi".

Sədaqət Səlimova 4 ildir iş baxılmadığını söyləyir: "Prokurorluq işi polis idarəsinə göndərib. İş müstəntiq Elnur Abdullayevdədir. 2014-cü ildə Bakı Şəhər Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci, yəni külli miqdarda əmlak mənimsəməsi maddəsi ilə cinayət işi açılıb. Hazırda Yasamal polisində iş aparılmır. Müstəntiq bildirir ki, əlinizdə kifayət qədər dəlil yoxdur".

Şikayətçinin sözlərinə görə, məsələ ilə bağlı prezident İlhəm Əliyevə müraciət və şikayət etməyi planlaşdırır: "Həmin pul mənim qızıl-zinət əşyalarımın, həyat yoldaşım rəhmətə gedəndə yığılan pullar idi. Üstəlik, qızımın toyunda yığılmışdı. Mən bu pulları dar gün üçün saxlamışdım. Onlar fırıldaqçı əlimdən aldılar. Hazırda heç vəkili tuta bilməz duruma düşmüşəm. Dövlət başçısından kömək istəyirəm".

İddialarla bağlı müstəntiq Elnur Abdullayevin fikirlərini öyrənməyə çallıdıq. Lakin qəzetdən olduğumuzu bilən müstəntiq açıqlama verməkdən imtina elədi.

P.S. Yazıdakı iddialarla bağlı adı çəkilən digər şəxslərin də mövqeyini təqdim edə bilərik.

□ RÜYA

Bakıda Andranikin şəkli olan pivəxana varmış...



Bakının Nərimanov rayonu, Montin qəsəbəsində yerləşən pubda (pivəxana) Ermənistanın milli qəhrəmanı olan Andranik Ozanyanın portreti vurulub.

Bununla bağlı məlumat sosial şəbəkədə yayılmışdı.

"Qafqazinfo"-nun məlumatına görə, pubun yerləşdiyi əraziyə çoxlu sayda polis əməkdaşları gəlib. "Stara Praqa" adlanan pubun sahibi Novruz adlı şəxsin sözlərinə görə, hələ iki il əvvəl bu pubu alarkən həmin foto olub və onun altında Pyotr



Nikodimoviç Montinin adı yazılıb.

Sahibkar bildirib ki, portretin həmin şəxsə aid olduğunu düşünüb və yerləşdiyi ərazinin də adına uyğun olduğu üçün onu götürməyib.

Şəkilin kim olduğu bilinən-

dən sonra lövhə oradan götürüldü.

Qeyd edək ki, 1918-ci ildə əsasən Qarabağ və Zəngəzurda azərbaycanlıların yaşadıkları kəndlərin dağılmasında və əhalinin qətlində Andranikin rəhbərlik etdiyi dəstənin xüsusi rolu olub.

Gürcüstanda azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Qardabani rayonunun Candar kəndinin qədim qəbiristanlığı dağıdılıb.

Bu barədə APA-ya kənd sakinləri məlumat veriblər.

Sakinlərin sözlərinə görə, 1850-1870-ci illərdə dünyasını dəyişən şəxslərin dəfn edildiyi qəbiristanlıq Candar kəndinin tarixən məskunlaşdığı ərazidə qalıb. 1870-ci ildə Qarayazı düzündə əsən güclü küləklər səbəbindən azərbaycanlılar oradan köçməyə məcbur olub, kəndin indi yerləşdiyi ərazidə məskunlaşdılar.

Sonradan, 1989-1990-cı illərdə həmin əraziyə svan ailələri köçürüldü və onlar köçdükdən sonra kənd "Lemşveniye-ra" adlandırıldı.

Candar kəndinin sakinləri adət-ənənəyə uyğun olaraq ta-

Qardabanidə azərbaycanlıların tarixi qəbiristanlığı dağıdılıb



rixli qəbiristanlıqları hər zaman ziyarət etdiklərini deyiblər. Onların sözlərinə görə, son illər qəbiristanlığı naməlum adamlar tərəfindən uçurulur, qazılır, qəbir daşları qırılır, bərbad vəziyyətə salınır. Sakinlər dəfələri bu-nunla bağlı Qardabani Rayon

İcra Hakimiyyəti rəhbərliyinə şikayət etdiklərini, lakin hər hansı dəyişiklik baş vermədiyini açıqlayıblar.

Candar kəndinin icra nümayəndəsi Teymur Məmmədov sayta açıqlamasında rayon rəhbərliyi qarşısında qəbiristanlığın hasara alınması məsələsini qaldırdıqlarını bildirib: "Bizə söz verilib ki, azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıq hasara alınacaq və onun tarixi abidə kimi qorunması ilə bağlı qəbiristanlığın girəcəyində yazılı lövhə asılacaq, qəbiristanlığa zərər yetirənlərə ciddi xəbərdarlıq ediləcək".



nı dedi: "Bazara uşaqla gəlirik. Uşaq alça, çiyələk görür istəyir. Cibdə də pul yox. Uşaqdı, yox sözünü başa düşmür, nəfsi qalır. Bu düzgün deyil".

Digər alıcı Cavid Məmmədov da narazı idi: "Satışa çıxarıblar, heç olmasa qiyməti münasib etsinlər ki, biz də alıb da daq. Bundan başqa, bazara xəstə, hamilə qadın, uşaq gələ bilər ki, onların üreyi istəsin. Bu insanları nəzərə almalıdırlar. Düzü, bu cür meyvələri, qarpızı vaxtından əvvəl yemək təhlükəlidir. Qarpız zəhərlənməsi pis olur. Mən bütün meyvələri vaxtında alıram".

Maraqlıdır, Azad İstehlakçılar Birliyi bu cür meyvə və bostan bitkilərinin od qiymətə satışda olduğundan xəbərdardır?

satılır. Bu da istehlakçı hüquqlarının pozulması deməkdir. Dünyanın heç bir ölkəsində baş verməyən əcaib bir haldır ki, bir alçanın qiyməti 10 manata olsun. Biz bunu keçən il də müşahidə etmişdik. Azad İstehlakçılar Birliyi var qüvvəsi ilə belə anormal halların qarşısını almaq üçün mübarizə aparmağa hazırdır".

Vaxtından əvvəl yetişdirilən və satışa çıxarılan meyvələrin səhhətə olan ziyanına gəlincə isə tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev belə meyvələrin səhhətimiz üçün zərərli olduğunu dedi: "Vaxtından əvvəl yetişən meyvələri od qiymətinə alanlar görməmişlərdir. Alırlar ki, öz nəfislərini öldürsünlər. Hər bir meyvənin özünün yetişən vaxtı var. Əgər

o süni surətdə yetişdirilsə, deməli, onun ekoloji problemi var. İnsanlar bunu dərk etməlidirlər. Onsuz da bu gün Azərbaycana idxal olunan məhsulların böyük əksəriyyəti genetik modifikasiya olunmuş, mənşəyi bilinməyən, şübhəli olan ərzaq məhsullarıdır. Ərzaq bazarında bədbad bir durum hökm sürür. İndiki şəraitdə insanlar bu məsələlərə çox diqqətli yanaşmalıdırlar. Çalışmalıyıq ki, hər bir meyvəni öz yetişmə vaxtında yeyək. Həmçinin yerli məhsullardan daha çox istifadə etməliyik. Çünki onlar həтта formaca xarici məhsullardan geri qalsalar da, ekoloji keyfiyyət baxımından onları üstələyirlər. Bunu nəzərə almaq lazımdır".

□ **Günəl MANAFLI**
Fotolar müəllifindir

Havalar isindikə orqanizminin yeni çıxan meyvə-tərəvəzlərə tələbatı artır. Hazırda bazar və dükənləri vaxtından əvvəl yetişdirilib satışa çıxarılan meyvələr bəzəyir. Ancaq alıcılar bu meyvələri yalnızca uzaqdan seyr etməklə kifayətlənirlər. Çünki bu meyvələr az qala qızıl qiymətinə təklif edilir.

Baş çəkdiyimiz "Yaşıl bazar" və bir neçə meyvə-tərəvəz mağazasında hələ yetişmə vaxtı olmayan kifayət qədər meyvələrə - alça, çiyələk, dağ əzgili və qarpıza rast gəldik. Qiymətlərinə gəlincə, yapon əzgilinin bir kiloqramı 10 manat, alçanın bir ədədi 10 manat, çiyələyin kiçik bir bağlaması 15 manat, qarpızın bir kiloqramı isə 3 manat 50 qəpiyə satılırdı. Azərbaycanda hələ yetişmə vaxtı olmayan bu meyvələrin xarici ölkələrdən gətirildiyini deyən **satıcı Vaqif Muradov** alıcıların azlığından şikayətləndi: "Bu meyvələri Türkiyə və İrandan gətirik. Ona görə bahadır. Həm də axı hələ Azərbaycanda bu meyvələr yetişməyib. Alıcılar çox azdır".

Paytaxtda od qiymətinə süni yetişdirilmiş qarpız satılır

Adil Qeybullayev: "Vaxtından əvvəl yeyilən meyvələr səhhətimizə zərərliyə"

Qarpız satıcısına yaxınlaşsın qarpızın qiyməti ilə maraqlandığımız zaman bizi alıcı zənn edən satıcı qarpızı tərifləməyə başladı: "Özüm də evdə aparıb uşaqlarımla yemişəm. Çox dadlıdır, vaxtında yetişən qarpızın dadından heç nə ilə fərqlənir".

Alıcı yox, jurnalist olduqumuzu bildikdə isə əlinə alıb bazarı təriflədiyi qarpızı məyus bir şəkildə yerinə qoyur və insanların qarpız almaqdan çəkindiyini deyir: "Qarpızı özüm rayonda istixanada yetişdirmişəm. Kiloşunu 3 manat 50 qəpiyə verirəm, alan olsa 2 manatdan da verərəm. Alıcılar yoxdur. Almağa qorxurlar ki, zəhərlənərlər. Amma düşünülüyü kimi deyil. Özüm də yemişəm. Pis olsa, heç mən yeyərəm?!"

Bazara və marketləri bəzəyən və insanı iştaha gətirən bu meyvələr haqda alıcıların da fikrini aldıq. Vəfa Orucova bu cür meyvələrin od qiymətinə satılmasının düzgün olmadığını

Qurumun sədri Eyyub Hüseynov bu cür halların qarşısını almaq üçün var gücləri ilə mübarizə apardıqlarını bildirdi: "Bu meyvələr birmənalı şəkildə xarici ölkələrdən gətirilir. Qarpız isə həm xaricdən gətirilə, həm də yerli istixanalarda yetişdirilən ola bilər. Ağacda bitən meyvəni tez yetişdirmək mümkün deyil. Xaricdən gələn malların tənzimlənməsi müəyyən orqanların əlindədir. Ölkə prezidenti dəfələrlə ölkədə monopoliyanın, öz başına özəlləşmələrin olduğunu bildirdi. Həmin monopolistlər lazım gəldikdə bazarda qiymət artımı yaradır, hansısa bir mali saxlayıb onu müəyyən bir vaxt çıxarıb



Kisilər!!! Axırncı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini **d-r Vaiz Səmədov** apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meylin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı **sonsuzluq** (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı **sidikdə və spermada qan** olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda **tökülməsi**. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Əyləncəli, sürətli, asan!

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər **ingiliscə danışmaq!**
- ✓ Sözləri **zəhmətlə deyil onları istifadə edərək öyrənmək!**
- ✓ **Danışaraq sürətli grammatika bilgisi əldə etmək!**
- ✓ **Əla tələffüz və gürvənə danışmaq**
- ✓ **Real ingiliscə söhbətlər**

BONJUS english **EXPLOSION**

dərsləri kursunuzun təyinatından istifadə etməyinizə HƏDİYYƏT olmur!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç 2, ev 2.
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.
Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkafları, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışdadır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.
Tel: (051) 984-90-63

Elan

Jeleznovodsk şəhəri, stansiya Beştay, Qlinki-15 ünvanında ikimərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində tam təmirli 2 otaqlı mənzil, kombi sistemi ilə təchiz olunub, avadanlıqları ilə birlikdə Bakı şəhərinin istənilən yerində mənzillə dəyişdirilir.
Əlaqə nömrəsi: +79283706928

Son illər Azərbaycan ictimaiyyətinə ən çox tanınan, ictimaiyyət qarşısına çıxan simalardan biri də vəkillərdir. Siyasi işlərin çoxluğu, bəzən bir vəkilin eyni anda 4-5 siyasi məhbusun işinə çıxmaq zərurəti vəziyyəti daha da qəlizləşdirir. Azərbaycanda siyasi işlərə çıxmaq o qədər də prestijli sayılmadığı üçün bəzi vəkillər müvəkkil seçimində siyasi detallara önəm verir. Son nəticədə isə girişdə dediyimiz "qaçaqçılıq" situasiya yaranır.

Daha bir geniş yayılmış fikir isə Azərbaycanda vəkillərin pul qazana bilməməsi ilə bağlıdır. Siyasi işləri bir kənara qoyaq - onsuz da bu işlərdə pul vəkillərin ən axırıncı düşündüyü nəsne olur. Qeyri-siyasi işlərdə də vəkillərin əməyinin standartlardan aşağı qiymətləndirilməsi Azərbaycan üçün normaya çevrilib. Bəs əslində dünyada vəziyyət necədir? Bizimkilər dünya hüquq pəncərəsindən baxanda nələr görürlər?

Azərbaycanda ali məktəbin 3-cü qrupuna qəbul olmaq istəyənlər arasında "hüquq" fakültəsini seçənlər hər zaman çoxluqda olsa da, sonucunda ölkədə hüquqşünas qitliyi müşahidə olunur. Hazırda Azərbaycanda hər 12 min nəfərə yaxın adama cəmi 1 vəkil düşür. Halbuki hüquqşünaslar dünya üzrə orta göstəricinin hər 2000 min nəfərə bir vəkili olduğunu deyirlər. Bu hesabla Azərbaycan vəkillərin sayına görə dünya üzrə orta göstəricidən 6 dəfə geridədir. İnkişaf etmiş, məhkəmə hakimiyyətinin güclü olduğu ölkələrdə vəkillərin sayı dünya üzrə orta göstəricidən bir neçə dəfə yuxarıdır. Məsələn, son məlumatlara görə, İsraildə hər 175, ABŞ-da 260, İtaliyada isə 280 adama bir vəkil düşür.

Maraqlıdır ki, hüquq fakültəsində təhsilini bitirənlər də nəyə görə vəkiliyə yox, hakimliyə, prokurorluğa, polis sistemine yönəlirlər. Azərbaycanlı məntiqi ilə yanaşanda isə onlar bunu sadaladığımız sahələrin daha gəlirli olması ilə izah edirlər, Avropada, ABŞ-da və başqa ölkələrdə isə əksinə, vəkilin qazanmaq imkanı prokurorlardan daha çoxdur. Çünki onlar tək cə maaşlardan asılı olmurlar, müştərilərinə xidmət əvəzində daha çox qazancları olur. Prokurorların isə maaşdan kənar gəlir əldə etmək imkanları yoxdur.

Amerikada vəkilin bir saati 500 dollar, bizdə 90 qəpikdir

Heç kimə sirr deyil ki, indi Azərbaycanda vəkilləri daha çox hakimlə vətəndaşlar arasında vasitəçi kimi görən də var. Onlar özləri də zaman-zaman bu fəaliyyətlə məşğul olduqlarını etiraf edir və bunu "sistemin reallığı" olaraq qiymətləndirirlər. Və daha bir maraqlı rəqəm: dövlətin dəvəti ilə vətəndaşın hüququnu müdafiə edən vəkilin bir saatlıq işinin qiyməti cəmi 90

qəpikdir. Bu halda hansı keyfiyyətli müdafiə işindən, iş emsalından danışa bilərik?

Amerikada nəşr olunan "Corporate Counsel" jurnalı vəkillərin, hüquqşünasların, hüquq məsləhətçilərinin son illərdəki gəlir artımı ilə bağlı ilginc dosye hazırlayıb. ABŞ-da orta səviyyəli vəkilin saati 800 dollardır. Bəzi vəkillər saati 5000 dollara məhkəməyə çıxırlar. Yeni 5 saat məhkəməyə sərf edirsə, müştəridən 25000 dollar alır. Dün-

şimda duran vəzifə bu olub ki, həbsin, ya ittihamın qanuni və əsaslı olduğunu aydınlaşdırıram. Məsələn, NİDA-çıların həbsi, onlara verilən ittihamların hüquq müstəvisində olmadığını sübut edə bilməşəm. Ortaya çıxarmışım ki, həbs də, ittiham da hüquq müstəvisindən kənarada həyata keçirilib. Bu qəbildən olan işlərdə əsas odur ki, ittihamın qeyri-hüquqiliyi sübut olunsun. Bəzən hakimlər özləri də bunu bina-teridən 25000 dollar alır. Dün-

məşğul olan Vaqif Hüseyn isə hesab edir ki, Azərbaycanda vəkillərin qarşılaşdığı problemlər ümumən sistemin təsviridir. Onun fikrincə, məhz "vəkillər məklərlik edir" kimi fikir həqiqəti əks etdirmir: "Bu gün Azərbaycanda bir insan, vətəndaş bu mühitdə necə davranmağa məcburdursa, vəkillər də o cür davranmağa məcbur edilir. Bu cəhətdən Azərbaycanda bir çox vəkillər bu sistemin içində ləyaqətlə davranmağı bacarırlar. Məh-

Vəkillik fəaliyyəti:

bizdə və Qərbdə

Acılıq edən azərbaycanlı vəkiliəri əcnəbi həmkarlarından fərqləndirən özəlliklər; bizdə saati 90 qəpik, Amerikada isə 500 dollar olan peşə barədə bilmədiklərimiz...



ya miqyasındakı vəkillərin orta illik gəliri 110.590.00 \$ məbləğindədir. Digər peşə yiyələri ilə müqayisədə bu, yetərinə böyük məbləğ sayılır. İş həyatına böyük hüquq bürələrində başladığınız halda həm daha yüksək büdcəli vəkil olma şansı var.

Adil İsmayılov: "Azərbaycanlı vəkillərin acılıq aksiyası davam edir"

Vəkil Adil İsmayılov bugünlərdə Azərbaycanda vəkillərin maddi durumunun necə olması ilə bağlı ilginc status paylaşdı: "Azərbaycan vəkillərinin maddi durumunu yaxşılaşdırmaq məqsədilə başladığımız könüllü və müdaxirə aksiyası müvəffəqiyyətlə davam edir. Qoşulmaq istəyənlər Vəkillər Kollegiyasına üzv olmalıdır!"

Vəkil Elton Quliyev isə daha öncə "Yeni Müsavat"a müsahibəsində Azərbaycanda vəkillik institutu barədə maraqlı fikirlər söyləyib: "Siyasi işlərin kökündə siyasi ambisiyaların dayandığını bilirsən. Bunu nə ilə sübut edərsən? Mən heç bir vaxt heç kimə qiymət verməmişəm ki, bu, siyasi xarakterlidir. Çünki bu, hüquqşünas qiyməti deyil. Qar-

kəmə prosesləri, hüquq sistemi ilə bağlı problemlər hər kəsə məlumdur. Formal cəhətdən vəkillərə bir çox şərait yaradılıb. Siyasi proseslərdə təqsirləndirilən şəxslərlə bağlı vəsatətlər təmin olunmur. Ümumilikdə isə vəkillik nəzəri yox, praktiki fəaliyyətdir. İntuisiya, lazımı anda lazımı qərar verə bilmək də mühüm rol oynayır. Hüquq sistemini, formal qaydaları dərinləndirilmək, fərasət, qabiliyyətini də unutmaq olmaz".

"Yaxşı vəkil olmaq üçün ailəni də qurban vermək lazım olur"

Amerikada fəaliyyət göstərən azərbaycanlı vəkil İsmayıl Şahtaxtinskiyə də bu mövzu ilə bağlı qəzetimizə maraqlı açıqlamaları var. İ.Şahtaxtinski bildirdi ki, onların firmasında vəkildən məsləhət almağın qiyməti 200 dollardır: "Hazırda biz Azərbaycanda fəal reklam kampaniyası apardığımız üçün bu qiymət 100 dollardır. Əgər müştəri məsləhətdən sonra bizim digər xidmətlərimizdən istifadə edərsə, onda biz bu 100 dolları növbəti xidmətin pulundan çıxırıq. Yəni bu halda vəkil məsləhəti pulsuz başa gəlir, yalnız görülən işin xərci ödənilir. Vəkillik də həkimlik kimi çox məsuliyyətli işdir. İşlərin çoxunda insanların taleyi, maddi həyatı və ailə həyatı həll olunur. Müştərilərin peşəkar səhvlərdən qorunması üçün vəkildən aylıq iri məbləğdə sığorta xərci, illik təkmilləşmə kursları keçmək, yüksək dərəcədə nəzarət və əlavə xərclər tələb olunur. Yaxşı vəkil olmaq üçün hətta şəxsi həyatınla bağlı qurbanlar verirsən. Məsələn, məzuniyyətə çıxsam da, daima telefon-

ma rəsmi verilən qərar dəyişmir. Müdafiə etdiyim şəxslər də başa düşürlər ki, onların həbsi hüquq müstəvisindən kənaradadır. Amma hansı müstəvidədir, özləri qiymət verə bilir. Vəkil kimi bunun siyasi və ya qeyri-siyasi olduğunu deyib ictimai fikri yönəltməyi düz hesab etmərəm".

E.Quliyev hesab edir ki, Azərbaycanda vəkillərin görüldüyü iş Don Kixotun yel dəyirmanı ilə mübarizəsinə bənzəmir və uğursuz nəticələr onda pessimizm yaratmır: "O, qanunsuzluq eleməkdən yorulmur, biz niyə qanuniliyi tələb etməkdən yorulmalıyıq ki? Burda daha çox xarakter qarşılaşır. Biri haqqın, biri nahaqqın tərəfində duranda haqlı tərəf uduzsa da, mənəvi üstünlük qazanır. Həm də məşhur bir lətifədə deyildiyi kimi, proses özü maraqlıdır (gülür). Söhbət bilirsiz nədən gedir? Yəqin ki, məsələnin kökündə dayanan peşəyə hörmətdir. Sən öz işini layiqincə yerinə yetirməlisən. Əslində vəkilin reklamı, antireklamı onların məhkəmədəki davranışı, özünü necə aparması və ən əsası, işinə münasibətidir".

5 ildir hüquqşünaslıqla



Vergilər Nazirliyi 23 nəfəri həbs etdirib

Vergi ödəməkdən yayınma və qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olma faktları üzrə 346 cinayət işi başlanıb

2015 -ci ilin birinci rübü ərzində Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentində vergi ödəməkdən yayınma və qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olma faktları üzrə 346 cinayət işi başlanıb.

Bu barədə Vergilər Nazirliyinin analitik-informasiya şöbəsinə məlumat verilib.

Bildirilib ki, həmin cinayət işlərindən 110-u vergi ödəməkdən yayınma və qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı səyyar vergi yoxlamalarının nəticələrinə dair materiallar üzrə, 225-i vergi borcunun ödənilməməsi, 11-i əmək müqaviləsi hüquqi qüvvəyə minmədən işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilmə, aksiz markası olmadan malların satışı və saxlanması ilə məşğul olma faktları üzrə operativ vergi nəzarəti tədbirlərinin nəticələrinə dair vergi orqanlarından daxil olan materiallar əsasında başlanıb.

Məlumatda qeyd edilir ki, həmin dövrdə departamentdə cinayət işləri və materiallar üzrə aparılan araşdırmalar zamanı 13 milyon 72,1 min manat vəsaitin dövlət büdcəsinə ödənilməsi təmin edilib ki, bu da 2014-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,9 dəfə çoxdur.

Departamentin istintaq idarəsində 161 cinayət işi üzrə ibtidai istintaq tamamlanıb, 23 nəfər təqsirləndirilən şəxs barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. 112 cinayət işi üzrə müəssisə rəhbərləri və fiziki şəxslər yayındırıldıqları vergiləri (o cümlədən 16 iş üzrə külli miqdarda) ibtidai istintaq zamanı tamamilə ödədiklərinə görə cinayət işlərinə xitam verilib.

İstintaqı tamamlanan cinayət işləri üzrə 39 nəfər barəsində 30 iş ittiham aktı ilə aidiyyəti üzrə baxılması üçün məhkəmələrə göndərilib.

Cinayət işləri üzrə keçirilən istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində vergi cinayətləri törətdiklərinə görə barələrində axtarış elan edilmiş 9 nəfər şəxs tutularaq departamentin istintaq idarəsinə təhvil verilib, ibtidai istintaqdan yayınan 55 şəxsin məcburi qaydada gətirilməsi, 77 şəxsin tapılaraq istintaqa gəlmələri, 71 şəxsin isə yerinin müəyyən olunaraq istintaqa məlumat verilməsi təmin edilib. Vergi orqanlarının üzərinə düşən vəzifələrin icrasına köməklik göstərilməsi ilə bağlı müraciətlərə baxılması nəticəsində vergi yoxlamalarından, əmlakının siyahıya alınmasından yayınan və fəaliyyəti barədə bəyannamə təqdim etməyən 49 nəfər vergi ödəyicisi tapılıb müvafiq vergi orqanlarına təqdim edilib.

la məhkəmə ilə danışıram. Bəzən işlər o qədər emosional və müştərinin həyatı üçün vacib olur ki, yuxum gərşə çəkilir, gecə-gündüz bu barədə düşünürəm. Ona görə də bütün bu xərcələri və ABŞ vəkili- lindən edilən tələbləri üst-üstə gələndə, heç də demək olmaz ki, Amerika vəkili çox bahadır. İki nöqtənin ikisində də - həm nəzəri, həm də praktik baxımdan vəziyyət çox pisdir. Nəzəri baxımdan: çox gəridə qalmış, ədalətsiz üsullar və prosedurlar var. Məsələn, cinayət işlərində məhkəmə zamanı ittiham olunanın qəfəsdə saxlanması onun hü-

quqlarını pozur və onu bir günahkar kimi təqdim edir. ABŞ-da cinayət işi ilə bağlı məhkəmə proseslərində ittiham olunan nəinki sərbəst formada iştirak edir, onun günahsız olduğunu göstərməsi üçün hər cür şərait yaradılır. Psixoloqlar müəyyən edib ki, insanın sağ əli tərəfində oturan şəxs onun fikirlərinə daha çox təsir edə bilir. Ona görə də ABŞ məhkəmələrində adətən ittiham olunan şəxs hakimın sağ tərəfində oturur. İttihamçı ilə ittiham edilən eyni formada və eyni səviyyədə təmsil olunur".

□ Sevinc TELMANQIZI



MUSAVAT

Son səhifə

N 73 (6101) 8 aprel 2015



Özünü güyertiyə etibar edin!

Bilirsinizmi ki, gün ərzində şüyüd, cəfəri və keşniş dəstəsi orqanizminizin nə qədər qeydinə qalır? Amerika alimləri hesab edirlər ki, gün ərzində göy qurşağının rənglərinə uyğun olaraq 7 rəngdə məhsullarla qidalanmaq lazımdır. Ən çox üstünlüyü isə güyertiyə verin. Çünki o, bitki antioksidantları ilə zəngindir. Yəni hüceyrələri xərçəngin əmələ gəlməsinə şərait yaranadan azad radikallardan qoruyur.

Cəfəri: Tərkibində çoxlu kalium, kalsium, dəmir, fosfor və C vitamini var. Orqanizmin qoruyucu gücünü möhkəmləndirir, görmə qabiliyyətini, dərinin rəngini və vəziyyətini yaxşılaşdırır, həm də sidikqovucu effektə malikdir.

Şüyüd: C vitamini, kalium, dəmirle zəngindir. Qan azlığı, hipertoniya, mədəbağıracaq pozğunluqları kimi xəstəliklərdə faydalıdır.

Keşniş: B və PP qrup vitaminləri ilə zəngindir. Sinir sistemini stressdən qoruyur, dərinin təravətləndirir, ürək və bağırsağın yaxşı işləməsinə kömək edir. Güclü antioksidantdır.



Xərçəng olduğunu facebookda bildi

Ingilis qadın facebookdakı bir şəkllə baxarkən özündəki dəyişiklikləri hiss edib. Laura Everley adlı qadın facebook sosial şəbəkəsində paylaşdığı şəkildə göstərilən simptomların özündə olduğunu kəşf edib. Həkimə gedən qadın yumurtalıq xərçəngi olduğunu öyrənib. Xəstəliyinin təkrarlamaması üçün tədbirlər görən Laura qadınlara da diqqətli olmağı tövsiyə edib.

Qız 6, qaraciyəri 50 yaşında

Irlandiyada yaşayan Lura Dovel adlı balaca qız qaraciyər xəstəliyi ilə dünyaya gəlib. Yeni doğulmuş uşaq 10 günlük olduğu zaman həkimlər onun qaraciyərində problemlər olduğunu deyiblər. İngiltərənin "Mirror" qəzetinin xəbərinə görə, balaca qız xəstəliyinə görə tez-tez zəhərləndiyi üçün ona 50 yaşlı kişinin qaraciyərindən bir parça köçürülüb. Balaca qız hazırda digər yaşlıları kimi həyatına davam edir. Lakin onun bu qaraciyərlə nə qədər yaşaya biləcəyi bəlli deyil.



100 yaşında üzmə çempionu



Yaponiyada yaşayan qoca idmançı bədən quruluşuna görə idmançılar tərəfindən təqdirə qarsılanır. Matsuyama şəhərində keçirilən yarışda 100 yaşlı Meko Nagaoka 1500 metr məsafəyə üzüb. Yaşlı qadın yarışda onun kateqoriyasında başqa üzgüçü olmadığı üçün birinci yerə çıxıb. Uşaqlığından bəri hər cür idman növü ilə maraqlanan Nagaoka yarış qazandığı üçün xoşbəxt olduğunu deyib. O, yaş 100-dən çox olub 1500 metr məsafəyə üzən ilk və tək üzgüçüdür.

Polisə təslim olan it məşhurlaşdı

Itin insanın ən sadıq dostlarından olduğu bəlli idi. Brazilyada polisın keçirdiyi əməliyyat bunu bir daha təsdiq edib. Ölkənin cənubundakı Santa Katarina vilayətində polisın narkotik ticarəti ilə məşğul olan dəstəni yaxalamaq üçün keçirdiyi əməliyyatda maraqlı görüntülər meydana çıxıb. Əməliyyatdan yayılan fotolardan birində dəstə üzvlərindən birinin iti polisın əmri ilə insanlar kimi üzü üstə yerə uzanıb və təslim olub.



"İçeride olan it polisın səsini eşidən kimi hüzməyə başlayıb. Amma "yerə yatın" əmrindən sonra sahiblərinin yanına qaçıb. Onların arasında uzanaraq pəncələrini havaya qaldırıb". Narkotika ticarəti ilə məşğul olanlar barəsində həbs qərarı verilsə də, ağıllı it "həbs edilməyib".



Xeyirli övlad

Ingiltərədə atasından aldığı 74 min dollarla məşhur marketlər şəbəkəsi "Poundland"ı quran Steve Smit şirkətini 74 milyon dollara satıb. Sadə bir həyat tərzini keçirməyə qərar verən Smit pulunun yarısını ata-anasına verib. Ölkənin ən böyük və ən məşhur şirkətinin sahibi olan 52 yaşlı Smit öz həyatı haqda "Telegraph" qəzetinə müsahibə verib. O, bundan 25 il əvvəl atasından aldığı pulla ilk mağazasını açıb. Əldə etdiyi 74 milyon dolların yarısını ata-anasına verib. Uşaqlığında olduqca kasıb olan Smit atası ilə bərabər bir mağazada satıcı kimi çalışmış. Həftədə 14 dollar qazanan balaca oğlan anasının ona dediği "əgər çalışmasan, qarnını doydura bilməzsən" cümləsindən çox təsirlənib. Böyüdüyü zaman öz işini qurmaq üçün çalışıb və 18 yaşında ilk mağazasını açıb.

QOÇ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə üzərinizə böyük öhdəliklər düşür. Nəticənin uğurlu olacağını nəzərə alıb yorulmaqdan çəkinməyin. Kənar müdaxilələrə reaksiya verməyin.

Qoroskop (8 aprel) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Saat 14-ə qədər ev şəraitində olmağınız vacibdir. Riskli iş görmək, səfərə çıxmaq yolverilməzdir. Əks təqdirdə, əsəbi məqamlar yaşayacaqsınız. Axşam qonaqlıq gözlənilir.

ƏKİZLƏR - İxtiyarınızda olan bu təqvim sizin üçün həddindən ziyadə uğurlu keçəcək. Ürəyinizdə olan şəxslərlə rastlaşmağınız, eləcə də təzə xəbərlər eşitməyiniz sizi sevindirəcək. Riskdən qorxmayın.

XƏRÇƏNG - Ulduzların düzümü səhhətinizlə bağlı bəzi problemlərlə rastlaşa biləcəyinizdən xəbər verir. Bu səbəbdən də orqanizminizə zidd olan qida və işlərdən yayınmalısınız.

ŞİR - O qədər də uğurlu gün deyil. Bir tərəfdən ətrafınızda lazımi adamların olmaması, digər tərəfdən əsəbi situasiyalar ovqatınızı korlaya bilər. Özünüzü təmkinli aparmağa çalışın.

QIZ - Astroloji göstəricilər günün diqtəsinə uyğun olaraq uzaq səfərə çıxmağınızı məsləhət görür. Digər sahələrdə passivlik hökm sürdüyündən neytral qalmağınız daha məqsədəuyğundur.

TƏRƏZİ - Təxminən saat 15-ə qədər ümumi ovqatınız xoş olacaq, ünsiyyətdə olduqlarınız sizi anlayacaq. Sonrakı müddətdə iş ciddi və böyük mübahisələrə cəlb olunacağınız gözlənilir.

ƏQRƏB - Yeni əlaqələr yaratmaq üçün ideal ərəfədir. Çox güman ki, bir neçə yeniləyin şahidi olacaqsınız. Sevindirici təkliflər də labüddür. Axşam qonaqlığa getmək sizə rahatlıq gətirəcək.

OXATAN - Bütün enerjinizi fəaliyyət prinsipinə istiqamətləndirin. Çünki perspektivləriniz bu ərəfədən birbaşa asılı olacaq. İşgüzar sövdələşmələrdə mümkün qədər ötkəm olun.

OĞLAQ - Göy qübbəsi yalnız ev-əşiklə, bağ-bağatla məşğul olmağınızı tövsiyə edir. Digər işləri isə təxirə salmağınız məsləhətdir. Yaşca sizdən kiçik olanlara mərhəmət və qaygınızı artırın.

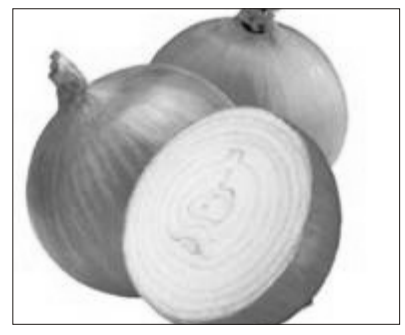
SUTÖKƏN - Maraqlı görüşlər və səfərlər yolunuzu gözləyir. Bir qədər qətiyyətli olun. Bədxah adamlara qarşı rəhmli olmaq o qədər də səmərəli deyil. Ulduzlar ac qalmağınızdan şikayətçidir.

BALIQLAR - Əgər bizneslə məşğulsunuzsa, bu gün bəxtiniz gətirə bilər. Çünki bütün göstəricilər uğurlu iş birliyi yaradacağınızdan, həmçinin varlanacağınızdan xəbər verir. Səfərə çıxmayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Göz yaşartmayan soğan

Mərkəzi Yaponiyada olan "Ev yeməkləri araşdırma mərkəzi" adlı şirkət gözləri göynətməyən soğan hazırlayıb. Şirkət mütəxəssisləri soğana yüklədikləri ion şüalarının köməyi ilə onun içində göz yaşarmasına səbəb olan maddələri zəiflətməyi bacarıblar. Yeni testlər soğanın özünəməxsus kəskin qoxusunu da aradan qaldırıb. Yeni işlərini "Daha az gözyaşı, daha çox gülümsəmə" şüarı ilə açıqlayan şirkət rəhbərliyi soğanın əmələ gətirdiyi ağız qoxusunu da aradan qaldırdıqlarını deyib.



Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.